

Saltas, vėjotas.
Saulė teka 6:31, leidžiasi 4:24

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Chicago, Ill. — Šeštadienis, lapkričio-November 16 d., 1974 m.

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian In The United States

VOL. LXI

Kaina 15c

271

SVEIKINAME KUDIRKĄ, PASIEKUSI ČIKAGĄ

KISSINGERIS CHICAGOJ PASIŪLĖ PLANĄ KAIP GALIMA BAIGTI ENERGIJOS KRIZĘ

Illinojaus Gas Company kelia namams šildyti
vartojamų dujų kainas

CHICAGO. — Šiaurinio Illinojaus Gas Co. (dujų kompanija) gavo iš Illinois Komercijos Komisijos pritarimą pakelti dujų (gas) kainą savo klientams po 10.7 nuošimčių rezidencijoms ir po 15.1 prekybos ir pramonės įmonėms.

Apskaičiuota, kad dujų kaina vidutiniškai namui apšildyti gerokai padidės. Kompanija prašė leidimo pakelti dujų kainas 15 nuošimčių, kas gazu namui apšildyti būtų kaštavę daugiau po \$2.75 kiekvieną mėnesį. Gazo kompanija turi šiaurės Illinojuje 1.2 milijoną savo klientų, neįskaitant Chicagos. Daugiau kaip 90 nuošimčių klientų yra rezidenciniai, tai yra namų savininkai. Šis kainų pakėlimas duos kompanijai pajamų \$62.6 milijonus. Tai yra kompanijos dujos įsikūrimo pirmas prašymas pakelti dujų kainas. Northern Illinois Gas Co. įsisteigė 1954 metais, tai yra prieš 20 metų.

Kompanijos išdėstius John Lannon pasakė, kad sekantis prašymas kainom pakelti priklausys nuo to, kaip vystysis infliacija ir kaip toliau kils kainos.

„Mes manome, kad mums bus reikalinga \$73 milijonų“, pasakė Lannon.

Kissingerio kalba

CHICAGO. — Valstybės sekretorius Dr. Henry Kissinger atvykęs į Chicago ketvirtadienį pasakė kalbą, kuri skaitoma svarbiausia iš visų jo pasakytų kalbų per 13 mėnesių jam esant valstybės sekretoriui.

„Aliejaus (gazolino) kainų nebus galimos sumažinti, kol industrinės valstybės — Šiaurės Amerika, Vakarų Europa ir Japonija vieningai susitarus sumažinti aliejaus poreiklavimą ir garantuos viena kitos ekonominę pastovumą.

„Jei dabartinė ekonominė kryptis toliau tęsis, mes turėsime visame pasaulyje toliau labiau didėjančius reikmenų trūkumus, nedarbą, skurdą ir badą“, Kissingeris pasakė Chicago universiteto paruoštoj vakarieneje Pick Congress viešbutyje.

Kissingeris pasakė, kad alyva importuojamos ir eksportuojamos valstybės turi pradėti dialogą tiksliai nustatyti geresnius ilgalaikius patvartius santykius, puspėdamas kad joks dialogas nebus sėkmingas, kol (kuro medžiaga) perkantios valstybės nesistatys sumažinti alyvos sunaudojimą ir išvystyti energijai gauti pakaitalus, ir kol neapsisaugos nuo ekonominės suirutės, kokią gali iššaukti paskiros valstybės arbitrariškai investuodamos savo milijoninės pajamas, lupamas už alyvą (naftą).

Visa eilė lietuviškų mokyklų ir lietuviškų mokyklų mokinių siuntė Kudirkams telegramas, prašydami, kad keliuotų į Čikagą, būtinai atsivežtų ir vaikus. Amerika yra laisvas kraštas, niekas negali vaikų laikyti įkaitais. Tėvai turi teisę vaikus imti keliuot.

Buvęs JAV ambasadorius Edwin O. Reischauer pataria prezidentui neskristi į Korėją, kai dabar prezidentas Hee Park veda atkaklią kovą prieš opoziciją.

IŠ VISO PASAULIO

BELFASTAS. — Šiaurės Airijoj ant šerifo kalno kariuomenės helikopteris pastebėjo du laivonus. Tai katalikų slapotos armijos nužudyti du saugumo agentai, kurie buvo infiltravę armijos eiles ir už tai nuteisti mirties bausme.

ČIKAGA. — Meras Daley pareiškė spaudos atstovams, kad jis dar nenutarė ar kandidatuoti vėl į mero vietą. Jis nevisada turįs norą. Daug priklausys, kaip į jo kandidatavimą pažiūrės jo gydytojai ir jo šeima, pasakė Daley.

ADDIS ABABA. — Iš Etiopijos pranešama, kad pašalinimas imperatorius Haile Selassie buvo perkeltas iš trijų kambarių molinio namo, kariuomenės barakų kaimynystėje, atgal į imperatoriaus rūmus. Karinė Etiopijos valdžia taip padarė gavusi Egipto, Nigerijos, Ganos ir kitų Afrikos valstybių prezidentų prašymus, kad imperatorius būtų švelniau traktuojamas dėl jo garbingo amžiaus — 82 m.

WASHINGTONAS. — Baltieji Rūmai atidengė, kad prezidentas Fordas vaišino savo svečius Austrijos kanclerio priėmimo proga Michigane gamintu vynu. Tai buvęs Tabor Hill vynuogynų „Trebbiana — 1971“.

ANKARA. — Turkija tyliai sumažino savo kariuomenę Kipro saloje, išveždama apie 5,000 vyrų.

BEIRUTAS. — Irako vyriausybėje paskirti 8 nauji ministrai. Užsienio reikalų ministru tapo buvęs naftos ministris Sadoun Hummaded. Keturi kurdai, kurie nepritaria gen. Mustafos al Barzani sukilimui prieš valdžią, toliau vyriausybėje palikti. Prezidentas Ahmed Hassan al Bakr toliau eis premjero ir gynybos ministerio pareigas.

CHARLESTONAS. — Kanačia apskrityje, Vakarų Virginijoje, kaubas apšaudė du mokyklų autobusus ir policijos mašinas, kurios palydi mokinius. Ginčas dėl vadovėlių privedė prie boikoto ir mokyklose yra tik 75% visų vaikų. Vadovėlių prieštariškai padavė švietimo taryba į teismą, nes vadovėliai prisideda prie vaikų tvirkimo.

Rockefellerio gundymas

WASHINGTONAS. — Senato komisijos apklausinėjamas dėl tinkamo būti JAV viceprezidentu, Nelson Rockefelleris papasakojo, kaip jis buvo gundomas iš pat pirmųjų dienų jam 1959 m. patapus New Yorko gubernatorium.

Jam būvę atnešta batų dėžė šimtas tūkstančių dolerių „dovanų“, bet „Rocky“ tuojuo supratęs, kad iš esama kyšio arkliai lenktynių traukių įrengti leidimui gauti, dėl to jis „dovanos“ nepriėmęs, o pasiuntiniui įsakęs batų dėžę su visu joje indėliu grąžinti siuntėjui.

SIMAS KUDIRKA

ARABAI KALTINA IZRAELI, O ŽYDAMS NELEIDŽIA GINTIS

Arafato kalba sukėlė aistrų Izraelyje ir
ir kitose pasaulio vietose

NEW YORKAS, N. Y. — Jungtinių Tautų asamblėja, išklausiusi Jaser Arafato kalbą, kaltinančią Izraelį įvairiais nusikaltimais, šiuo reikalu pradėjo debatus.

Izraelio ambasadorius Tekoah norėjo atsakyti į Arafato kaltinimus ir pareikšti Izraelio nuomonę dėl kai kurių arabų pasiūlymų, bet jis negalėjo to padaryti. Asamblėjos pirmininkas Buteflika pravedė nutarimą, kuris Izraelio atstovui duoda tik tai dešimt minučių kalbėti kiekvienos dienos debatų pabaigoje.

Arafatas nori panaikinti Izraelį

Palestiniečių atstovas Arafatas reikalauja panaikinti dabartinį Izraelį ir sudaryti sąlygas, kuriose vieni greta kitų galėtų gyventi musulmonai, krikščionys ir žydai. Arafato vadovaujama organizacija kovosianti Izraeliui panaikinti.

Izraelis atsakė, kad dabartinė palestiniečių organizacija negalės veikti ne tik dabartiniame Izraelyje, bet ne beveik ir anksčiau Jordanui priklausiusiose srityse. Ambasadorius Tekoah negalėjo baigti kalbos, bet pasirašytą tekstą jis išdailino.

JAV balsavo prie rezoliuciją

JAV ambasadorius Scali balsavo prieš arabų pasiūlytą rezoliuciją, neleidžiančią žydams atsakyti į arabų kaltinimus. Už rezoliuciją balsavo 75 Jungtinių Tautų atstovai, o prieš ją pasisakė 23 atstovai. Aštuoniolikos valstybių atstovai susilaikė.

Kartu su amerikiečiais balsavo vakarų Europos atstovai, o su arabais balsavo sovietų ir rusų pavergtų tautų atstovai.

Kongreso atstovas Derwinskis bandė išaiškinti palestiniečių poziciją laisvo Izraelio klausimu, bet negalėjo patirti jų pozicijos. Atrodo, kad Arafatas ir jo vadovaujama organizacija yra pasiryžusi visai išnaikinti Izraelį.

Jungtinės Tautos patarė dabartinei Čilės vyriausybei respektuoti pagrindines žmogaus teises.

Niksonas jau namie

LONG BEACH, Calif. — Praeitą ketvirtadienį buvęs prezidentas Richard M. Niksonas iš ligoninės grįžo namo į savo San Clemente vilą ne savo kojomis, o važiuojamoje kėdėje ir atrodo išblyškęs ir sukrutęs, AP praneša. Kaip teisejas John J. Sirica yra patvarkęs, Niksoną turės ištirti trys jo skirti daktarai, ar jis gali asmeniškai atvykti kaip Watergate liudininkas į teismą Washingtone.

Niksono asmeninis gydytojas Dr. John C. Lungren jau perspėjo, kad toks tyrimas, aišku, žymiai sukeltų Niksono kraujospūdį. „Tačiau čia ne mano, o teisdaktarų atsakomybė“, pasakė Dr. Lungren, pridurdamas, kad jis negali pasakyti, kada jo pacientas galėtų būti tinkamas tokiai situacijai.

Vienas iš tų trijų, teismo paskirtų daktarų, Dr. Charles A. Hufnagel, žymus širdies ligų specialistas, pareiškė spaudos konferencijoje, kad jis dar nežino, ar Niksono fizinės būklės egzaminacija turės tikslą nustatyti eksperto tinkamumą būti liudininku teisme, bet perspėjo, kad tos rūšies tyrimui bus reikalingi medicaliniai rekordai, konsultacija su paciento asmeniniu gydytoju ir paciento egzaminacija.

Mažiau perka naujų automobilių

DETROITAS. — Lapkričio mėn. per 10 pirmųjų dienų automobilių pardavimas Amerikoje sumažėjo 38%. Dėl to keturių didžiųjų automobilių bendrovių vadovybės nutarė sumažinti produkciją. Nuo pirmadienio General Motors Corp uždaro tris įmones, kuriose gaminami maži automobiliai.

Lapkričio pradžios naujų modelių pardavimas American Motors sumažėjo 53%, General Motors — 43%, Chryslerio — 34% ir Fordo — 28%. Pernai tuo pačiu laiku pardavimas buvo nukritęs dėl arabų naftos boikoto Amerikai, tačiau šiemet pardavimas sumažėjo dar daugiau.

Nužudė visą šeimą

HAUPPAUGE, N. Y. — Suimtas Ronald DeFeo, 23, kaltinamas nužudęs savo tėvą ir motiną, du brolius ir dvi seseris. Ysi buvo nušauti bemiegant savo lovose. Kaltinamasis atsisako pasakyti nužudymo motyvus.

Išdo sekretorius William Simon pažadėjo ištirti ar cukraus kainų pakilimas turi rimtą pateisinimą. Jis pavedė patikrinti cukraus gamintojų pelnus.

SVEČIAI HELIKOPTERIU ATSKRIS I MIDWAY AERODROMĄ

Simas Kudirka padarys platų pranešimą
Amerikos ir lietuvių spaudos atstovams

Šiandien, lapkričio 16 dieną, tuojau po vidudienio, 12:15 PM, Chicagon, O'Hare aerodroman atskrenda Simas Kudirka, jo žmona Eugenija Kudirkienė ir jo motina Marijona Šulskienė. Simas Kudirka turėjo atskristi Čikagon lapkričio 5 dieną, bet jo motina buvo išvargusi ir norėjo pailsėti. Be to, ji norėjo pasimatyti su keliais senais pažįstamais. Sustoję New York'e kelioms valandoms, o užtrukę porą savaitų.

Berlyne didėja žydų skaičius

BERLYNAS. — Vakarų Berlyno miesto vadovybė atidengė, kad per paskutinius 18 mėn. apie 500 sovietų žydų, kurie gavo leidimą išvažiuoti į Izraelį, nevyko ten, bet apsigyveno V. Berlyne. Iš jų, 160 žmonių gavo nuolatinio apsigyvenimo leidimus, susirado darbus ir įsikūrė, o kiti tebeilaikomi laikinuose butuose pabėgėlių stovyklose.

Šiuo metu V. Berlyne yra apie 5,500 žydų, kurie mieste turi penkias sinagogas, mokyklą, vaikų darželius, suaugusiųjų švietimo kursus ir senelių namus. Apie 20% V. Berlyno žydų atvyko čia tiesiai iš perinamosios stovyklos Austrijoje. Jie sudaro miesto valdybai rūpestį, nes jie laikomi neturintys pilietybės ir neišikiu politinių pažiūrų. Valdžia grasino apie 50 žydų deportuoti, tačiau paliko juos, kai miesto valdybos prašė Berlyno žydų organizacijos vad. Heinz Galinski.

Žydai, kurie atsisako vykti į Izraelį, negauna iš pasaulio žydų grupių jokios paramos.

Naujas Sov. Sąjungos kultūros ministeris

MASKVA. — Sovietų vadovybė paskyrė naują kultūros ministeriu Piotra Nilovičių Demichevą, 56 metų amžiaus, buvusį kompartijos centro komiteto sekretoriu kultūros ir ideologijos reikalams. Naujosios pareigos jam duoda pilną valią ir galią spresti ką Sovietų piliečiai gali skaityti, matyti ir girdėti.

Nors Demichevas nepriskaitomas prie Politbiuro „kietasprandžių, tačiau aiškinama, kad jo paskyrimas reiškia, jog Kremlius planuoja dar labiau pagriežinti savo kultūros politikos priežiūrą. Gerėjant ir didėjant kontaktams su Vakarais, Sovietų bosai atvirai reiškia baimę kaip reikš gintis nuo „buržuazinės galvosenos“ meno ir literatūros srityse.

Watergate byla

WASHINGTONAS. — U. S. Distrikto teisejas John J. Sirica patvarkė, kad buvęs CIA direktorius Richard M. Helms, kurs yra paskirtas JAV ambasadoriu Iranui, grįžtų į Washingtoną liudyti Watergate byloje, kiek ta byla liečia CIA vaidmenį. Helms tuo metu buvo CIA viršininku ir pakartotinai yra pareiškęs, kad jo įstaiga su Watergate nieko bendro neturėjo.

PARYŽIUS. — Čia mirė žinomas Italijos filmų aktorius ir režisierius Vittorio de Sica, 73 metų.

Amerikos Lietuvių Taryba Kudirkams buvo nupirkusi lėktuvo tikietus iki pat Chicagos. Tikietai buvo nupirkti Kudirkams, jų motinai ir abiem vaikams. Viskas buvo apmokėta nuo Maskvos iki Čikagos. Kai penktadienį Čikagą pasiekė žinia, kad Kudirkai neatsivėję vaikų į Čikagą, tai į New Yorką buvo pasiųstos kelios telegramos, prašančios Kudirkus atsisveikti į Čikagą ir vaikus. Nėra jokio pagrindo palikti vaikų New York'e, kai lėktuvo tikietai apmokėti.

Kartu su Kudirkais Chicagon atskrenda ir Dr. Kęstutis Valiūnas, Vlko pirmininkas. Kudirkos angliškai nemoka, tai jiems bus lengviau susikalbėti, jeigu būtų reikalus.

Iš O'Hare helikopteriais Kudirkai ir kiti svečiai bus perkelti į Midway aerodromą, esantį pietinėje Čikagos dalyje, pirmą valandą po pietų Midway aerodrome, United Airline skryjuje planuojama spaudos konferencija. Ten bus amerikiečių ir lietuvių spaudos ir televizijos atstovai. Amerikos didžioji spauda domisi Kudirką, jo gyvenimu sovietų prievartos darbo stovykloje ir pirmais įspūdžiais Amerikoje.

Sekmadienio rytą lygiai 10 valandą Marquette Parko parapijos bažnyčios aikštėje bus iškeltos Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Lygiai 10:30 valandą lietuvių bažnyčioje bus laikomos šventos mišios, o lygiai penktą valandą vakaro Marijos aukštesniosios mokyklos salėje bus sukurta akademija. Prie įėjimo bus renkamos aukos.

Midway aerodrome ir Marijos aukštesniosios mokyklose salėje iškabigėliai turės progos pamatyti Simą Kudirką. Jie tiek siekioji jo likimu, kai jis buvo atiduotas sovietų policijai, teistas ir padėtas į prievartos darbo kalėjimą. Jie nori pamatyti Kudirką, kovojusį už savo teises Amerikoje, rusų okupuotoje Lietuvoje ir pačioje Rusijoje.

Kad visa lietuviškoji Čikagą turėtų progos pamatyti Simą Kudirką, kad Chicagos lietuviai amerikiečiams parodytų reikalingą vienybę, Dr. Bobelis sukvietė lietuviškų organizacijų atstovus vieningam komitetui Kudirkai sutikti. Pirmiausia jis tarėsi su Bendruomenės atstovais — inžinieriu Nainiu ir Dr. Zenonu Danilevičium. Vėliau jie nutarė tą komitetą praplėsti, įtraukti Balso ir Lietuvių Fondo atstovus.

Komitetą Simui Kudirkai sutikti sudaro Dr. Kazys Bobelis, Amerikos Lietuvių Tarybos pirmininkas; Marijona Rudienė, Balso irmininkė; Bronius Nainys, Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininkas ir Dr. Jonas Valaitis, Lietuvių Fondo tarybos pirmininkas.

MANITOBA NAUJIENOS

JAUNIŠKIS POVILAS IR URSULĖ PRISIMINUS

(Tėsinv.)

Tada buvo sunkūs laikai naujiems imigrantams. Kaip tada vienas lietuvis emigrantas, dar vienas metus Kanadoje neišgyvenęs su šeima netoli nuo Jauniškių gyveno ir, nebegalėjęs savo šeimos išlaikyti, tai jam nuėjus į valdžios įstaiga paramos prašyti, jam buvo pasakyta, kad jis ir jo šeima tuoj bus išdeportuoti atgal iš kur jie yra atvykę. Mat, tada buvo toks įstatymas, jei naujas emigrantas vienus metus Kanadoje neišgyvenęs negali sau pragyvenimo pasidaryti, tai tokį galėdavo išdeportuoti. Povilas Jauniškis nuėjo į valdžios imigracijos įstaigą ir garantavo, kad jis tą šeimą užlaikys ir užlaikė, tą šeimą nuo išdeportavimo išgelbėdamas. Vėliau ta šeima (V. Z.) apsigyveno farmoj ūkyje, kur ir šiandien tebegyvena.

O kad Povilas Jauniškis buvo savo — lietuvių tautos gerbėjas ir išėjimo lietuvių tautiškais reikalais rūpinosi, tai galiu priminti kai aš pats 1926 metais atvažiuavau į Kanadą ir Winnipege susipažinau su Povilu Jauniškiu, tai jis iš pirmųjų dienų paprašė kad prisidėčiau prie Winnipego esančios Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio Vytauto Pašalpinės Draugijos. Ta draugija jo ir kitų tokių tautiečių pastangomis buvo Winnipege sukurta 1911 metais. Tai ir prisidėjau.

Vėliau ta draugija buvo pasivadavusi Winnipego Lietuvių Darbininkų Pašalpos Draugija, o dar vėliau prisijungė prie Sūnų ir Dukterų Kanados Lietuvių Savitarpinės Pašalpos Draugijos Toronte prie kurios velionis Povilas Jauniškis išbuvo nariu iki mirties, o aš ir šiandien tos draugijos nariu esu.

Kada tik Winnipege koks lietuvių tautinis parengimas, bei aukų rinkimas, tai Povilas Jauniškis vis dalyvaudavo ir aukomis prisidėdavo. O "Naujienu" jam buvo mylimiausias laikraštis. Jis jį gerbė ir skaitė iki pat mirties! Tai už tokios jo savo tautai bei tautiečių gerovei pasisventimus, kaip gražiai su visų pakraipų lietuvių sugyvenimui ir nuoširdžiai giliai tikinčiam Povilui Jauniškiui 1955 metais mirus, jo palaidojimas bū-

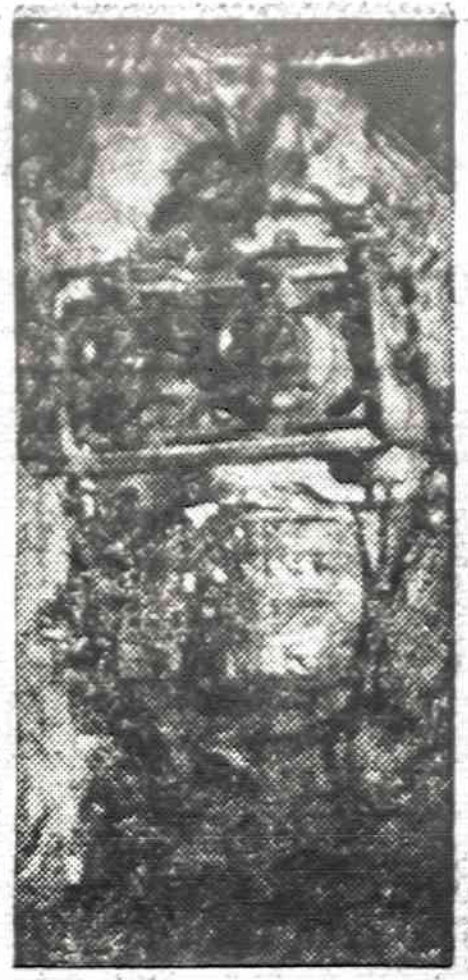
vo atliktas naujoje Winnipego lietuvių Švento Kazimiero parapijos bažnyčioje.

Velionė Ursulė Jaunišienė buvo laidojama iš lenkų bažnyčios, kuriai pastatyti Jauniškiai buvo davę \$1,000, ta bažnyčia yra arti prie Jauniškių namų ir velionė per daug metų buvo įpratusi, dėl to buvo pareiškusi norą, kad ją laidotų per tą bažnyčią. Tad gedulingas pamaldas lenkų bažnyčioje laikė du kunigai — lenkų kun. Musielskis lenkų ir anglų kalba, o lietuvių kunigas Bertašius lietuviškai ir angliskai.

Prie kapo

Kaip koplyčioje ir bažnyčioje, taip pat ir prie kapo buvo daug gražių — gyvų gėlių vainikais sudėti nuo artimųjų giminių, nuo asmeniško draugų, nuo Winnipego — lietuvių klubo ir bendrai nuo Winnipego lietuvių. Lenkų kunigas M. usielskis ant savo kunigiškų aprėdų buvo užsivilęs ilgą juodą civilinę plokšči, nes buvo apyšaltis oras, tai atrodė lyg koks privatiškas žmogus maldas atliekantis. O lietuvis kunigas Bertašius, šalčio neatbojantis, kaip kunigui pridera — kunigiškais aprėdais apsirengęs, lyg duodamas lenkų kunigui pavyzdį.

Kunigas Bertašius nuliūdime likusius raminančiais žodžiais su mirusiaja tik laikinai atsisveikinimo maldą paskaitė, bet žodžiais pasakė, kad velionė iš šio pasaulinio gyvenimo nueinanti į dangišką gyvenimą, kur ir mes nueisime. Lenkų kunigas maldą skaitė bei kalbėjo lenkiškai ir angliskai, o mūsų tautietis lietuvių parapijos klebonas kunigas Justinas Bertašius maldą skaitė ir kalbėjo angliskai ir lietuviškai. Mūsų senas winnipegietis kelinti metai pradėjęs aktyviai

Ši keista, erdvės būtybė yra armijos seržantas John Jenkins su akiniais, kurie leidžia ir farsuose matyti. Akiniai, pagaminti ITT bendrovės, yra bandomi ir "reflexinis pigmentas", tam tikros rūšies skilumai dydžiui.

prie Winnipego Lietuvių Klubo ir prie lietuvių parapijos veikti, Viktoras Novogrodskas pasakė lietuviškai gražią prakalbą su mirusiaja atsisveikindamas, kad velionė Ursulė Jaunišienė čia Kanados žemėje galės laisvai ilsėtis, ne taip kaip pavergoje Lietuvoje, kur ir mirusiams laisvės ramybės neduoda. Užbaigęs kalbėti jis paprašė visus palydovus vykti pietų lietuvių švento Kazimiero parapijos bažnytinę svetainę adresu 432 Elgin Avenue, Winnipege. Pabaigoje iš kišenės ištraukęs mažą plastikinę tutele, pripildą iš Lietuvos parsivežtos žemės pabėrė ją ant velionės grabo ir į kapo duobę. Tą žemę iš Lietuvos kaip V. Novogrodskas sakė esąs parsivežęs iš Lietuvos kai jis prieš porą metų buvo su lietuvių ekskursija nuvažiavęs į Lietuvą apsilankyti.

Kryžius ant kapo

Velionė Ursulė Jaunišienė palaidota savo vyro kape prie Osborn gatvės, arti didelio kelio, St. Marys katalikų kapinėse, arti į kapines įvažiuojamų vartų, gerai matomoje vietoje. KAPO gale, 1935 metais jos vyrui Povilui Jauniškiui mirus pastatytas prie kapo didelis akmeninis juodas kryžius su įkaltais tėvo ir motinos — Povilo ir Ursulės vardais. Žemiau skirtingose pusėse įkalta kada tėvai Lietuvoje gimė ir kada tėvas Kanadoje mirė. O motinos mirimui įrašymo vieta palikta tuščia. O pačioje apačioje įkalta žodis Jauniškis. Tai gražiai pavyzdingas atminčiai paminklas. Kaip teko girdėti, motinos — velionės Ursulės mirimo data tegalėsianti būti įkalta tik kitą pavasarį, kaip oras bus virš 70 laipsnių šilumo. Šaltame akmenyje esą negalima įkalnėjimų daryti, nes

šaltame ore kalinėjant akmuo sproginėja.

Lietuvių bažnytinėje svetainėje

Nuo kapų pargrįžus, svetainėje stalai jau buvo apdengti baltomis staltiesėmis. Stiklinės del degtinės, puodukai dėl kavos, peiliai, šakutės, popierinės servetėlės ir po kelias lekštes kiekvienam ant ilgo stalo. Įvairiai skirtingų sausų užkandžių — visi stalai apdėti. Klubietis, bei parapijonas Tadas Juška, su keliais padėjėjais jau prie degtinės baro stovėjo. Tik buvo stebėtina, kad lietuvis gaspadinės, kurios visuomet visuose parengimuose prie stalų patarnauja, šį kartą kaip kokios didelės ponios pačios prie stalų susėdo. O čia iš virtuvės prie stalų patarnaudamos laksto nematytos merginos bei moterys. Paaiškėjo, kad velionės sūnus daktaras Alfonsas Jauniškis susitaręs su maistu susirinkimams aptarnavimo kompanija, kad lietuvis gaspadinės nevarginti, kad jos galėtų kartu su visais palydovais prie stalų pasivaikinti. Atsiųstos kompanijos patarnautojos pradėjo nešti valgius ant stalų, tai "Kentucky Fried Chicken" gabalus ir kitokius gardžius užkandžius, bet palydovai tik retas kuris paėmė šį tą paragauti ir, vėl laukė — nevalge. Maniau, gal laukia lietuvių gaspadinių namie pagamintų gardžių valgių, kuriais visi visuomet gardžiuojasi. Bet palydovai geriau žinojo ko jie laukia — jie laukė kunigo maldos.

Pietų vedėjo Bob Urbono (angliškai kalbant) paprašytas kunigas Bertašius atsisėdęs — sukalbėjo trumpą maldelę ir svečiai — palydovai pradėjo stiklines sumušti sakydami "į sveikatą!" ir pagaliau pradėjo valgyti.

Pietų vedėjo Bob Urbono (angliškai kalbant) paprašytas kunigas Bertašius atsisėdęs — sukalbėjo trumpą maldelę ir svečiai — palydovai pradėjo stiklines sumušti sakydami "į sveikatą!" ir pagaliau pradėjo valgyti.

ti. Šiek tiek užkandžius ir ant "drasos" paragavus, pietų vedėjas Bob Urbanas pašaukė kalbėti jaudinančių prakalbų sakytoją, ne tik į kunigą, bet labiau į viską panašų žilagalvį Vladą Steponavičių. Steponavičius labai graudingai jaudinančiu balsu apibūdino velionės gyvenimą, kaip velionė Ursulė su buvusiu savo vyru Povilu Jauniškiu išaugino šeimą, kaip išleido sūnų Alfonsą į daktarus, dukterį Selmą į mūšius (galiausiai sūnų), dukteris Emiliją ir Jovaną į stenografes. Pagyrė jos valkių šeimą, kad visi gražiai gyvena. Baigdamas kalbėti Steponavičius pasakė, kad mums winnipegietiams yra didelė garbė turėti savo tautietį daktarą Alfonsą Jauniškį, kuris su Winnipego lietuvių organizacijomis kooperuoja.

Steponavičiui baigus kalbėti ir nuliūdusiems velionės vaikams ašaras nusišluosčius, kalbėtojų šauklys Bob Urbanas pašaukė kalbėti Kazį Beniušį, kuris tik trumpai, angliškai, kalbėjo, kad prie stalų sėdintieji keli lenkai ir velionės sūnaus daktaro Alfonsas angliškai žmona ir jos vaikai suprastų.

Paskutinis kalbėti pašauktas pats kun. Justinas Bertašius, kurs atidengė paslaptį, kurios nei velionės vaikai nežinojo, tai

kad velionė Ursulė siuntinėjusi į Romą pinigų, kunigui Bertašui tarpininkaujant. Pinigai buvo siunčiami tūlam klerikui, kad iš-eitų į kunigus; ji norėjusi prisidėti prie kunigų padauginimo. Tai buvęs didelis sekretas tarp jo — kun. Bertašiaus ir velionės Jaunišienės. Kaip atlyginimą už tą ilgai išlaikytą sekretą, jis parodė ir perskaitė iš Romos jai atsiųstą "diplomą", kurio teksta skamba sekančiai:

"Lietuvių Švento Kazimiero Kolegija Romoje yra labai dėkinga savo amžinai rėmėjai... Ursulei Jaunišienei... ir prašo Dievo jai atlyginimo palaimos visų savo narių maldose". Pasirašo prelatas Ladas Tulaba.

Prie Tulabos parašo uždėta tokia antspauda: "Pontificium Collegium S. A. Casimiro Lithuania".

Kun. klebonas Bertašius uždėjo tą "diplomą" į dėklą ir rėmus ir pakalbinti parapijos bažnytinėje svetainėje.

K. Beniušis,
Senas Naujienietis
(Pabaiga)

ILGIAUSIAI ISLIEKANTI DOVANA!

Kalėdų dovanoms išleidžiama daug pinigų mažavertiams daiktams, o kodėl nepasirinkti mekda savo vertes neprarandantių dovanų?

- LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA, 36 tomų (šios dienos vertė apie 600.00) parduodama tik už \$299.00
- VINCO KREVES RAŠTAI, 6 tomų (šios dienos vertė apie \$80.00) parduodama tik už \$25.00
- MOSU LIETUVA, 4 tomų (šios dienos vertė \$100.00) parduodama tik už \$42.00
- ENCYCLOPEDIA LITUANICA (Lituanistinė Enciklopedija anglų kalba), 6 tomų (šios dienos vertė \$200.00) parduodama tik už \$120.00

LIETUVIŲ ENCIKLOPEDIJA
395 W. Broadway, P. O. Box 95, So. Boston, Mass. 02127, U. S. A.
Telefonai: darbo metu (617) 268-7730, vakarais (617) 282-2759

5 1/4%

PER ANNUM
PASSBOOK
ACCOUNTS

6 3/4%

PER ANNUM
\$5000 or more
minimum
30 months

HIGH RATES

PAID QUARTERLY AT

BRIGHTON

FEDERAL
SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

HIGHEST RESERVES

1071 ARCHER AVENUE
CHICAGO, ILLINOIS 60632

TEL.: LA 3-8248
(WEST OF CALIFORNIA AVE.)

7 1/2%

PER ANNUM
certificates
\$5000 or more
4 year min.

6 1/2%

PER ANNUM
\$1000 or more
1 year min.

**STANDARD FEDERAL...
FINANCIAL FRIEND
OF THE FAMILY**

7 1/2% CERTIFICATE ACCOUNTS*
\$5,000 Or More 4 Year Maturity
YIELD INCREASES TO 7.90%
on interest accumulated for 1 yr.

6 3/4% CERTIFICATE ACCOUNTS*
\$1,000 Or More 30 Month Maturity
YIELD INCREASES TO 7.08%
on interest accumulated for 1 yr.

5 3/4% CERTIFICATE ACCOUNTS*
\$1,000 Or More 90 Day Maturity
YIELD INCREASES TO 6.002%
on interest accumulated for 1 yr.

7% CERTIFICATE ACCOUNTS*
\$1,000 Or More 4 Year Maturity
YIELD INCREASES TO 7.35%
on interest accumulated for 1 yr.

6 1/2% CERTIFICATE ACCOUNTS*
\$1,000 Or More 1 Year Maturity
YIELD INCREASES TO 6.81%
on interest accumulated for 1 yr.

5 1/4% PASSBOOK SAVINGS
Interest Paid to Date of Withdrawal
YIELD INCREASES TO 5.39%
on interest accumulated for 1 yr.

*A substantial interest penalty is required for early withdrawal.

**STANDARD
FEDERAL
SAVINGS**

4192 Archer Avenue (at Sacramento)
Chicago, Illinois 60632 — 847-1140

Celebrating our 65th year
Assets over \$200,000,000.00
Reserves over \$18,000,000.00

Member Federal Savings and Loan Insurance Corporation

U.S. POSTAL SERVICE

Ad No. 133—Req. No. 84563—399 lines (3 cols. x 133 lines)—Newspaper, 1972
Printed in U.S.A.

Help us help you.

People depend upon the mail. Each time you use a Zip Code you help everybody's mail move faster. So use Zip Code on every letter you mail.

1. If you don't know a local Zip Code, check the Zip Code Section of your phone book.
2. For out-of-town Zip Codes, call us. Our number is in the Zip Code Section too.
3. For next-day delivery crosstown, Zip Code and mail by the last pickup before 5:00 p.m.
4. For next-day delivery to cities within 600 miles, Zip Code and mail before 4:00 p.m. from any specially marked Air Mail Box.
5. Always put your Zip Code on your return address. So people can copy it down.

Use Zip Code.

Your Postal Service

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street Chicago, Ill. 60608

Buvusieji Lietuvos kariniai teismai ir jų reforma

(Tęsinys)

Voldemarininkų bylos dalyvių tikslas buvo grąžinti prof. Voldemarą į minist. pirmininko postą. Sąsininkų - Neumanininkų byloje buvo teisiami 126 asmenys; buvo nuteisti 85 žmonės, iš kurių 4 — mirties bausme. Ši byla tęsėsi nuo 1934 m. gruodžio 14 d. iki 1935 m. kovo mėn. 26 d. Net nuteistieji mirties bausme nepadavė respublikos prezidentui malonės prašymų.

Jei jiems būtų buvusi įvykdyta mirties bausmė, tuomet dar daugiau būtų paastrėję mūsų santykiai su agresingąja Hitlerine Vokietija. Tam išvengti, ministeris pirmininkas Tubelis parašė respublikos prezidentui raštą, kad tiems pasmerktiems mirties bausmė būtų pakeista sunkių darbų kalėjimo bausme, kas ir buvo padaryta.

Kariuomenės Teismas, rodos, daugiausia išsprendė dezertyrų bylų. Nemažai ir plėšikų, žmogžudžių bylų buvo išspręsta. Viena byla buvo labai įsidėmėtina: lietingą naktį vie-

nas ūkininkas buvo nužudytas, o jo trobesiai padegti. Buvo įtartas ir nuteistas iki gyvos galvos sunkių darbų kalėjimu jo vienas kaimynas, su kuriuo nužudytasai pykosi.

Vieną kartą staiga buvo gautas Kariuomenės Teismo prokuratūroje iš Latvijos vieno jos kalinio laiškas, kuriame jis, prasiūkus daug metų po to ūkininko nužudymo, pranešė, kad jis tą ūkininką nužudė, trumpiausiu keliu, greičiausiai atvykęs iš Latvijos į Lietuvą ir "žaibiškai" vėl sugrįžo į Latviją. Jis, gal sąžinės griaužiamas, tai prisipažino, pridurdamas, kad jis ilgaisiais mėnais Latvijoje už kitą nusikaltimą turi kalėti. Gal jis manė, kad jo tas nusikaltimas Lietuvoje jau buvo įsisenėjęs.

Paliesime dar 2 charakteringas Kariuomenės Teismo išspręstas bylas: už viršininko už akių žodžių įžeidimą ir žmogžudystę, irgi padarytą už žodžių įžeidimą. Mes buvome įsivedę Lietuvoje rusų absoliutinės (neapribotos) monarchijos įstatymus su mūsų nustaty-

tomis išimtimis. Tie įstatymai (ir baudžiamieji nuostatai) buvo griežti, palyginus su Vakarų demokratinių valstybių baudžiamaisiais nuostatais.

Vienas mūsų generalinio štabo kapitonas už akių pakrikavė bendradarbių akivaizdoje savo viršininką (generalinio štabo pulkininką). Tas viršininkas už tai jam iškėlė Kariuomenės Teisme bylą, kurioje tas kapitonas buvo skaudžiai nubaustas ir pašalintas iš kariuomenės.

JAV-se net už savo prezidento kritikavimą ir užgauliojimą žodžiu ar spaudoje niekas neteisiamas ir į kalėjimą ne siunčiamas.

Kitoje byloje to teismo buvo nuteistas ir iš kariuomenės išmestas artilerijos kapitonas Okulič — Kazarinas už, belošiant kortomis, buvusio teisingumo ministerio Noreikos nu-

šovimą. To kapitono tėvas buvo caro kariuomenės generolas, todėl, gal tą savo sūnų užaugino labai ambicingu. Nušautasai, gal įsikarščiajęs, įžeidė tą kapitoną labai aštriu, karininko laipsnį ir vardą žeminančiu žodžiu. Iš pastarosios bylos visį galime pasimokyti, kad mestas kitam žmogui neapgalvotas, įžeidžiantis žodis yra labai pavojingas, nešas net mirtį.

Kapitoną Okulič — Kazariną gynė žymus advokatas Leonas (Teisų Fakulteto dekanas), buvęs krašto apsaugos ministeris atsargos pulkininkas Žukas ir gen. štabo pulkininkas Zaskevičius.

Adv. Leonas tarp kitko teismas pasakė: "Garbė yra kaip plaukiojanti sala. Kas iš jos išlipa, tas niekad į ją nebegali sugrįžti". Tuo jis, atrodo, norėjo pasakyti, kad tas kapitonas tuo žygiu gynė savo garbę, nenorėdamas jos nušauti, reaguojęs į tą įžeidimą skaudžiu žodžiu.

Girdėjau ir kitų minėtų dviejų gynybų kalbas. Jos buvo nieko neužgaunančios (ir vyriausybės). Tačiau jie abu dėl tų savo gynybos kalbų nukentėjo: gen. štabo pulk. Zaskevičius buvo atleistas iš kariuomenės, o atsargos pulk. Žukas — iš karinio lektoriaus pareigų.

Pastabesni teismo karininkai kartais prasitardavo savo kolegoms, kad teismo pirmininkas, generolas Šniukšta labai vertindavo savo sekretorių. Vienas krašto apsaugos ministro apjuntantis persikėlė į Kariuomenės Teismą ir buvo paskirtas teismo sekretoriumi. Vėliau jis buvo paskirtas teismo tardytoju, o po trumpo laiko to teismo nuolatinis teisėjas.

Tai viskas įvyko palyginamai trumpame laikotarpyje. Jo teisinis patyrimas buvo daug mažesnis už ilgamečių apeitųjų teismo karininkų (teisininkų) stažą. Tai žinojo visi teismo pareigūnai. Rusai sakydavo: "Bolšomui karobliu širokoje plavanije" — dideliame laivui platus plaukiojimas. Atrodo, kad ir tas buvęs adjutantas buvo priskaitytas prie "didelių laivų", nes jis buvo paskirtas "plaukioti" plačioje teisinėje "jūroje". Tam greitai avansuotam nuolatiniam teisėjui buvo sunku pirmininkauti teismajame posėdyje, nes laikinieji teisėjai buvo ne teisininkai, o žymūs advokatai išskeldavo painius teisinius klausimus.

Kariuomenės Teisme teismųjų gynybais kartais būdavo garsūs advokatai: jau minėtas Leonas, Slezevičius, Skipitis, Stankevičius, Toliušis, Bieliackinas ir kiti. Jų gynybos kalbas buvo malonu, įdomu sekti ir iš jų galima buvo daug pasimokyti.

Bengaliijoje daug žmonių badauja. Čia matomas viduryje vyras, apalpo laukdamas eilės maisto prie valdžios šalpos virtuvės, kuri dalina žmonėms košę.

atiduodamas tam teismui asmuo kaltinamas ir ir nurodavo atitinkamus baudžiamųjų nuostatų straipsnius, ir bylą grąžindavo. Prokuroro to nusikaltimo kvalifikavimas — tekstas buvo savotiškas trumpas kaltinamasis aktas toje byloje.

Tas teismas sprendavo karių ir kariuomenei priklausančių asmenų bylas už ypatingus, didžiulius karinius ir bendruosius nusikaltimus. Civiliai asmenys galėjo būti teisiami tame teisme už įvairius nusikaltimus, būtent: sukilimą nuversti valstybės valdžią, šnipinėjimą, kariuomenės interesams kenkimą, žmogžudystę, valstybės ir visuomenės tvarkos ir ramybės ardyimą, ginkluotą sargybos užpuolimą, plėšikavimą ir kit.

Tame teisme bylos buvo sprendžiamos slapta; posėdžio protokolą rašydavo vienas teisėjas, jame nebuvo kaltintojo ir gynėjo. Dėl teismo sprendimo nebuvo galima paduoti apeliacijos ir kasacijos skundų. Teismo sprendimą turėjo patvirtinti tą teismą sudaręs viršininkas. Jei jis to nepadarė, byla buvo siunčiama Vyriausiam Kariuome-

nės Vadui, jo nesant, — Krašto Apsaugos ministeriui, kurie galėjo sprendimą patvirtinti arba panaikinti ir bylą pavesti spręsti Kariuomenės Teismui.

Dėl patvirtintų to teismo sprendimų nuteistieji galėjo paduoti respublikos prezidentui malonės prašymą. Tai buvo jų vienintelė viltis — kelias gelbėtis. Matome, kokia nežmoniška ir pavojinga buvo to teismo teisė: to teismo įstatymai buvo visai nevykę: jame visi teisėjai buvo ne teisininkai, nebuvo pravedamas tar-dymas, nebuvo gynybos, nebuvo apeliacijos nei kasacijos teisių. Aš nenoriu pateisinti tam teismui atiduotų nusikaltėlių, bet noriu pabrėžti, kad ir jie, nors ir labai sunkiais nusikaltimais kaltinami, buvo lygiateisiai žmonės, bet ne be-teisiai senų laikų vergai, kuriuos buvo leidžiama mušti, paduoti ir nužudyti. Ir jiems, tokiems kaltininkams, turėjo būti tame teisme gintis teisinės, žmoniškos sąlygos.

(Bus dar tęs.)

SKAITYK U. KITAM PATARK
SKAITYTI DEMOKRATINI
DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

SKAMBINKITE DABAR
Į VERTINTI
JŲŲ NAMĄ

ERWIN J.

MICHAELS

4637 So. Archer Ave.
(Prie 47-tos)

254-8500

MEMBER

RELO

Inter-City Relocation Service

MES TAIP PAT PARDUODAME VI-SUS CHICAGOS PRIEMIESČIUS IR
7,000 MIESTŲ JAV-SE PER RELO

Philomena sako:

- KAS NETAUPO ATEIČIAI, TAS
NESIRUOŠIA ŠVIESESNIAM IR
TINKAMESNIAM GYVENIMUI.

Socialinės apdraudos neužtenka pragyvenimui. Chicago Savings bendrovės mokamus aukštus nuosimčius pridėjus prie Social Security, jau galima ramiau senatvės laukti ir gyvenimu džiaugtis. Chicago Savings moka 5.25% už paprastose sąskaitose laikomas santaupas, ir duoda 7.5% už sertifikatuose laikomus pinigus.

Šį metų Chicago Taupymo bendrovė švenčia savo Aukšinį Jubiliejų. Laimingiesiems duoda kelionę į Havajų salas, Disneyland, Las Vegas ir daug kitokių dovanų. Atsilankykite.

CHICAGO

savings and loan association

6245 south western avenue 476-7575

Nesėnai išėjusi laukta

Juozės Vaičiūnienės knyga

TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENČIŲ TAKAIS

100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.

Persiuntimui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.

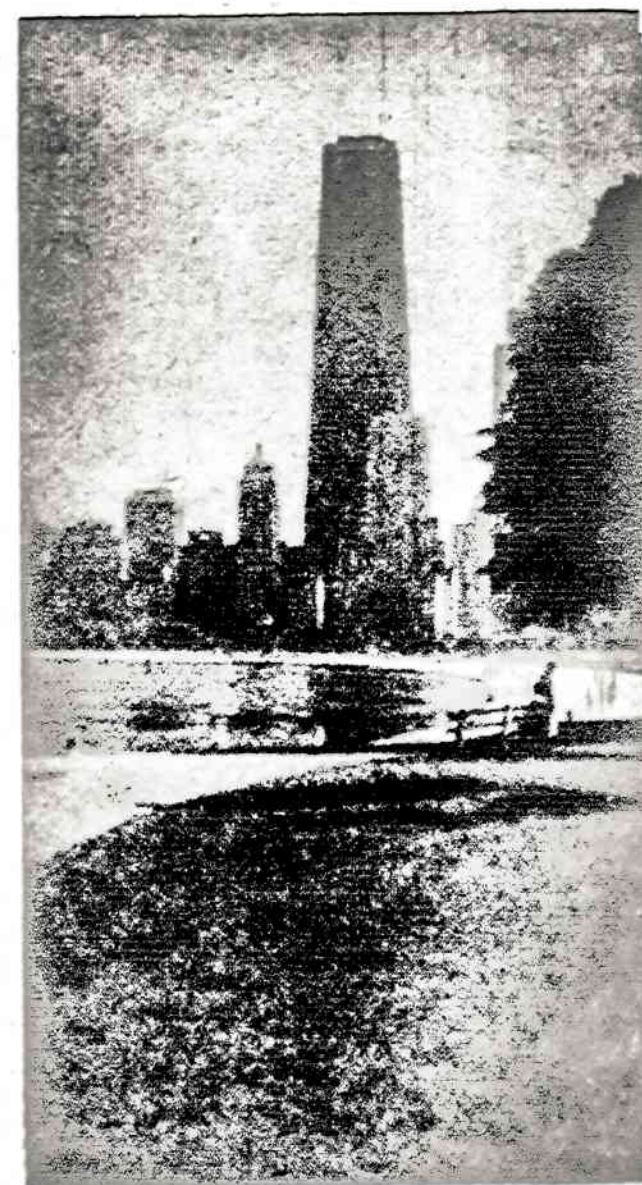
Ansambliai, chorai, grupės, užsakičius 10 ar daugiau egzempliorių, nemoka pašto persiuntimo išlaidų.

Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money orderį tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar
pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka didelių darbus. Pirma, jie padeda Jums pasiekti asmeniškų jūsų užsimojimus. Antra, jie padeda sukurti geresnę apylinkės bendruomenę ir parūpina fondus namams įsigyti. Taupykite dabar. Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dieną, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos.

NEW RATES ON SAVINGS CERTIFICATES

7 1/2%

PER ANNUM:

\$5,000.00 OR MORE

4 YEAR MATURITY

6 3/4%

\$5,000.00 OR MORE

36 MONTHS MATURITY

6 1/2%

\$2,500.00 OR MORE

1 YEAR MATURITY

UNIVERSAL

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St.

Chicago, Ill. 60608

VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.

Isteigta 1923 metais.

Tel. 421-3070

Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608. Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:
In Chicago \$24.00 per year, \$13.00 per six months, \$7.50 per 3 months. In other USA localities \$22.00 per year, \$12.00 per six months, \$6.50 per three months. Canada \$24.04 per year, other countries \$25.00 per year.

15 cents per copy.
Dienraščio kainos:
Chicagoje ir priemiesčiuose:
metams \$24.00
pusiui metų \$13.00
trims mėnesiams \$7.50
vienam mėnesiui \$3.00
Kitose JAV vietose:
metams \$22.00
pusiui metų \$12.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro. Šeštadieniais — iki 12 val.

Kovotojas Simas Kudirka

Sveikiname Simą Kudirką, pasiekusį Amerikos lietuvių sostinę Čikagą. Visi Amerikos lietuviai žinojo, kad Simas Kudirka yra kovotojas už savo teises ir už pavergtos Lietuvos laisvę, bet dabar jie turės progą tą pasiryžę patvirtinti, pasveikinti ir pasikeisti keliais sakiniams.

Kad Kudirka yra pasiryžęs kovotojas — pirmieji pastebėjo Amerikos pakraščiu sargai, kai jis nuo sovietinio laivo užsėko ant "Vigilantės" denio ir pareiškė norį laisvės. Tame laive nebuvo lietuviškai kalbančio jūreivio, o Kudirka mažai temokėjo angliškai, vos kelis žodžius. Jis nežinojo, kaip pasakyti angliškai "Soksiu į jūsų laivą", bet jis parašė "I up to down". Jiems buvo aišku, ką šiais žodžiais jis norėjo pasakyti, bet kai jis nuo "Sovieckos Litvos" nušoko ant "Vigilantės" denio, tai kiekvienam buvo aiškus Kudirkos pranešimas.

Kai neapdairus "Vigilantės" kapitonas ir blogos valios Valstybės Departamento dežuruojantis pareigūnas patarė Kudirką grąžinti į sovietų laivą, tai kiekvienas "Vigilantės" jūreivis žinojo, kad Kudirka yra kovotojas. Jis amerikiečiams pasakė, kad į sovietų laivą jis nebegrįš, o jeigu prieš jį bus vartojama prievarta, tai ir jis vartos tokią jėgą, kokią turi. Kudirka buvo paklaustas, kodėl jis nenori grįžti į savo laivą. Kudirka amerikiečiams pasakė, kad tas laivas yra ne jo. Jis yra lietuvis, o laivas priklauso rusams. Norėdamas įrodyti savo asmenybę, Kudirka padavė "Vigilantės" kapitonui visus savo asmeniškus dokumentus. Jeigu kapitonas būtų buvęs apdairus, tai jis būtų pamatęs, kad Kudirka yra lietuvis, ne rusas. Jeigu jis būtų informuotas apie karą eiga, tai būtų žinojęs, kad Lietuva pačioje karo pradžioje, Stalinui susitarus su Hitleriu, buvo okupuota ir įjungta į Sovietų Sąjungą. Jam būtų aišku, kad visa tai buvo padaryta be lietuvių sutikimo ir net be krašto gyventojų žinios. Kapitonas turėjo žinoti, kad JAV vyriausybė šių prievartos veiksmų nepripažino ir laisvos tautos prijungimui prie Rusijos nepritarė.

Bet "Vigilantės" kapitonas apie šiuos dalykus nieko nežinojo. Tiek pat žinių turėjo ir jo viršininkas, tuo metu vadovavęs visiems šiaurės Amerikos pakraščiu sargams. Vadovybei terūpėjo bet kokia kaina susitarti

Dėl St. Šalkauskio kilmės

1974. XI 14 d. "Naujienose", žymų tautos ir valstybės vyrų, savo diskusijose su "Draugo" bendradarbiu A. Kairiu, P. A. Klimavičius padarė, kaip jis rašo, savo "didesnę ekskursiją į praeitį, kad susidarius aiškesnį vaizdą klausimo nagrinėjime".

Toje savo "didesnėje ekskursijoje", dargi tik pirmą žingsnį žengęs, jis padarė didelę faktinę ir doringą klaidą, skaudžiai įžeisdamas mūsų buvusiu "lenkų Trojos arkliu".

Dėl to noriu čia pasisakyti. St. Šalkauskis lenkas nebuvo ir niekad save tokiu nelaidele faktinę ir doringą klaidą, skaudžiai įžeisdamas mūsų buvusiu "lenkų Trojos arkliu".

rusais, kad jie nepaustytų amerikiečių žvejų tinklų... Amerikiečiams rūpėjo šiaurės Atlante gaudomos geltonos žuvelės, bet jie neturėjo jokio supratimo, kad į mirties nagus atiduoda pavergtos tautos sūnų, už savo laisvę pasiryžusių viską aukoti. Jie net nežinojo, kad Amerikos vandenynse dar patį didžiausią nusikaltimą, smerkiamą tarptautinės teisės ir priešingą Amerikos prezidento instrukcijoms.

Amerikos laive Simas Kudirka buvo sumuštas iki sąmonės netekimo, surašiotas ir išneštas į "Sovieckąją Litvą", iš kurios jis prieš kelias valandas buvo pabėgęs. Šis žiaurus sovietų jūreivių elgesys palietė kiekvieno Amerikoje gyvenusio lietuvių širdį. Pradžioje protestavo pavieniai asmenys, o vėliau protestus perėmė didžiosios lietuvių organizacijos ir pradėjo klabinti pačių amerikiečių sąžinę. Didelė amerikiečių dauguma pasipiktino Valstybės Departamento dežuruojančio pareigūno patarimu ir pakraščiu sargybų nemokšiskumu. Lietuviai privertė kongresą iširti visą reikalą ir atleisti atsakingus pakraščiu sargybų vadus, o prezidentas Niksonas paruošė naujas instrukcijas, įsakančias laivų kapitonus neatidavinėti globos ieškančių žmonių.

Lietuviai nežinojo, koks buvo tolimesnis Kudirkos likimas. Turint galvoje žiaurius rusų valdymo metodus, Kudirka galėjo laukti pačios žiauriausios bausmės. Lietuviai žinojo, kad bus baudžiamas net tik pats Kudirka, bet bus pavartotos pačios žiauriausios priemonės ir prieš jo šeimos narius, Amerikos Lietuvių Taryba prašė prezidentą ir Valstybės Departamentą, kad Kremlius neturėtų pačių žiauriausių priemonių prieš lietuvių Kudirkas. Toki raštai buvo parašyti ir sovietų valdžia išpėta. Šis klausimas amerikiečiams rūpėjo, nes jie neteisėtai leido rusams Kudirką pasiimti.

Amerikos lietuviai sukaupė pačius geriausius protus, kad būtų surastos priemonės Kudirkai išsilaivinti ir išardyti Kudirkų šeimai iš rusų nagų išvežti. Laimė, kad sovietų imperija pradėjo pleišėti. Be Amerikos pagalbos jie nepajėgia sumoderninti savo pramonės. Jie neturi tinkamų inžinierių ir nemoka pramonės organizuoti. Jiems reikalinga amerikiečių pagalba.

Amerikos Lietuvių Taryba, darydama spaudimą į kongreso atstovus ir vyriausybę, privertė rusus paleisti Kudirką iš kalėjimo ir išleisti visą jo šeimą. Mes visi džiaugiamės, kad Kudirkams pavyko ištrūkti iš komunistinio imperializmo nagų. Mes norėtume, kad Kudirka, ištrūkęs iš okupanto, padėtų Amerikos lietuviams vesti kovą už visos lietuvių tautos laisvę. Amerikos lietuviai nenuleis rankų, kol sovietų karo ir policijos jėgos nepasitrauks iš Lietuvos, kad lietuviai patys galėtų tvarkyti savo reikalus.

damas (1940) Šaltauto (tai tėvo Šalkauskio ir motinos Goštautaitės arba "Goštautas" pavardžių derinys).

Jo biografas prof. Juozas Eretas (knygoje "Stasys Šalkauskis", pasiremdamas jo kilmę gerai išstudijavusių dviejų daktarų — tai jo draugo Dr. Domo Jasaičio ir jo svainio Dr. Vytauto Bendoriaus surinktais duomenimis, rašo, kad jis, St. Šalkauskis, buvęs "mišrus tipas, turėjęs orientalinį rasių su lengva priemaiša mongolinių bruožų (tai Dr. D. Jas. nuomonė — PS)", kad jo protėviai galėję turėti ir "nelietuvių kilmės palikonių, kurie iš kitur atvyko ar kaip karo belaisviai buvo atgabenti (tai Dr. V. Bend. nuomonė — PS)", bet jie nebuvę lenkai.

Toliau, pasiremdamas autentiškais duomenimis ir savo paties žiniomis Juozas Eretas rašo:

"Nors namų kalba, kaip ir daugelyje kitų anų dienų šeimų, buvo lenkų, tačiau Šalkauskiai save lenkais nelaikė. Stiprią lietuviybės srovę įnešė Kazio ir Stasio draugai iš gimnazijos, pvz. broliai Biržiškis ir Steponas Kairys, kuris tam tikrą laiką gyveno pas Šalkauskius, mokydamas privačiai Kazi".

Dar toliau J. Eretas rašo, kad St. Šalkauskio motina buvo kilusi iš ūkininkų šeimos, kuri anksčiau buvusi bajoriška; kad motinos giminytės linija išvedama iš Lietuvos bajorų — didikų Goštautų šeimos; iš tos jos šakos, kuri kaip bajoriška, dar XVII-me šimtetyje išnykusi, nors St. Šalkauskio senelis (iš motinos linijos) dar turėjęs Goštautų bajorišką herbą "Habduk".

Iš to, rodos, aišku, kad mūsų didysis tautos ir valstybės vyras, kuriuo mūsų tauta gali didžiuotis net ir prieš kitas tautas, tiek moksline kūrybine jėga, tiek ir jo, kaip žinoma, labai aukšta morale, nebuvo joks lenkas arba koks "lenkų Trojos arklys".

Tokie rašymai apie jį yra didelis jo, tegul jau ir seniai mirusio, bet dar daugeliui mūsų iš atminties neišnykusio, asmens garbės įžeidimas.

Didžiai sujaudintas tuo, aš reiškiu čia P. A. Klimavičiui savo griežtą prieštaraimą.

P. Stravinskas

SKAITYK PATS IR PARAGINK

KITUS SKAITYTI

NAUJIENAS

Nesusipratimas ar bloga valia?

Perskaitytus "Draugo" š. m. spalio mėn. 28 d. # 232 vedamąjį, kur b. kv. paskelbė, kaip jis surado žirkles, aišku, ne pas save, bet ant kito stalo, ir net dvejus. Ir tai taiko tiems, kurie atkakliausiai kovoja prieš pavergėjus ir jų sėbrus — bendradarbiautojus.

Žirklės atsiliepa tik tada, kada jos nėra kuo nors užslėgtos. Jei b. kv. nukraustys tą stalą savo redakcijoje, apkrautą įvairia spauda iš anapus, tai jas ras ir be sudavimo kumščiu į stalą, jei taip jau jų nori.

Kad taip yra, tai jis pats prieš dvejus metus ar daugiau metų sakė, kai buvo Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos Detroito skyriaus atkviestas į Detroitą ir atvyko su paskaita "Rusėjimas Lietuvoje".

Sakė: "Kai buvo Vytautas Remeikis redakcijoje ir jam parodė tą stalą su įvairia spauda iš anapus, tai jis klausė, kodėl pas juos negalėtų taip pat stalias su įvairia spauda iš čia?"

V. Remeikis tik stovėjo, žiūrėdamas į tą (Laisvojo Pasaulio Lietuvių Dienraščio redakcijoje Lenino kaimelį d. p.) ir tyrinė rankas. Suprantama, kad tik jis gali pasakyti, ar jis rankas tyrinė iš džiaugsmo ar liūdesio. Man, vis tik, atrodo, jei jis jaučiasi širdyje kiek lietuvis, tai tik iš liūdesio. Jie, ten gyvendami, neturi pasirinkimo, nežiūrint kokį darbą bedirbtų, ir turi taikytis prie esamos padėties, kad nebūtų su naikinti ir dvasiniai ir fiziniai. O mes, čia gyvendami laisvėje, kai kurie, ką pasirenkam?...

Beskaityt "Drauge" apie tokius reikalus, ką kaip pasidaro liūdna, kad tokie dalykai vyksta. Atrodo, kad b. kv. apsigręs, ką kokia įžulia visai nancio didybe.

Kai jau jis paminėjo pavardes Svetlanos Stalinaitės ir rašyt. A. Solženicyno, tai pagal jį (b. kv.), jie irgi gali būti agentai. O kur ir ką čia reikia agentauti, tai gal tik vienas b. kv. žino. Pagaliau, čia yra grynai valdžios reikalas rūpintis agentais, o ne b. kv.

Idomu būtų žinoti, jei, pvz. Stalinaitė, Solženicynas, dabar turėdami milijonus, pasamdytų advokatus ir pareikalautų iš b. kv. įrodymų tam teigimui. Ir kuo tas pasibaigtų? Apšmeižti žmogų lengva, bet tą skriaudą atitaistyti, tai Amerikoje kartais kai kam daug kainuoja.

Pagal Laisvojo Pasaulio Lie

tuvių dienraščio b. kv. vedamąjį išeina, kad visi, kurie tik iš ten atvyksta; ar-tai per didžiausias pastangas iš abiejų pusių (Kudirkos atvejis), ar su pavojais gyvybei, kaip Brazilskai, Al. Jurgutis ir kiti, gali būti agentai.

Chicagoje gyvenantieji galėtų paklausti, kaip gi jie: Lionginas Kublickas, Juozas Grišmanauskas, A. Paulauskas ir dar kokie ir paskutinis muz. Aloyzas Jurgutis jaučiasi, kai laikraščio "Draugo" su b. kv. vedamuoju agentų kategoriją įskaityti. B. kv., be abejo, drįstų paklausti ir Simo Kudirkos: "Ar jis ne agentas?"

Gal b. kv. nori, kad jo žinio mis valdžia susidomėtų ir nė vieno iš okupuotos Lietuvos neįsileistų? O kam iš to nauda, tai aiškinti netenka.

Kada mes visas pastangas dedame kreipdamiesi pas Washington'o pareigūnus, kad išleistų Kudirkus, Brazilskus, Jurgutį, jo šeimą ir kitus (kai tas vedamasis buvo rašytas, tai Kudirkų ir Jurgučio dar ne buvo Amerikoje ir juos čia priimtų, kada Amerikos Lietuvių Tarybos sudarinėjami sąrašai tu, kurie nori kad gimnės čia atvyktų — ar apsilankyti ar apsigyventi susijungus, po daugelio metų, su savo artimaisiais, tai "Draugas" save vadinas Laisvojo Pasaulio Lietuvių dienraščiu, savo vedamuoju apšaukė juos aegntais.

Kaip atrodytų visas reikalas, jei Amerikos Lietuvių Tarybos P-kui Dr. Kazimui Bobeliui Washington'e būtų pasakyta: "Kam jūs čia norite tų savo giminių? Juk jūsų laikraštis rašo, kad išleidžiami tik gerai paruošti agentai". d. p.

P. S. Nors Popiežius Jonas XXIII-sis pravėrė langus šviežiam orui, bet "Draugas" savo skaitytojus tebelaiko katakombose, užtat leidžiu draugui šį rašinį persispausdinti.

TOKS TOKI SUTIKO

Mažoje, siauroje gatvelėje prieš vienas kitą įvažiuo du automobiliai, kurie negalėdami prasižinti sustojo. Kitos išieties nėra kaip vienam pavažiuoti atgal iki gatvės galo, bet nei vienas, nei antras nerodo noro trauktis. Vienas išsiėmęs iš kišenės pradeda skaityti laikraštį. Kai skaitytojas laikraštį buvo bededęs šalin, antrojo automobilio savininkas mandagiausiai paprašė: "Gal galėčiau pono paprašyti kai baigsite skaityti tą laikraštį ir man paskaityti".

EMILIS MARTYNAS NAUBURAS

PRIE KURŠIŲ MARIŲ

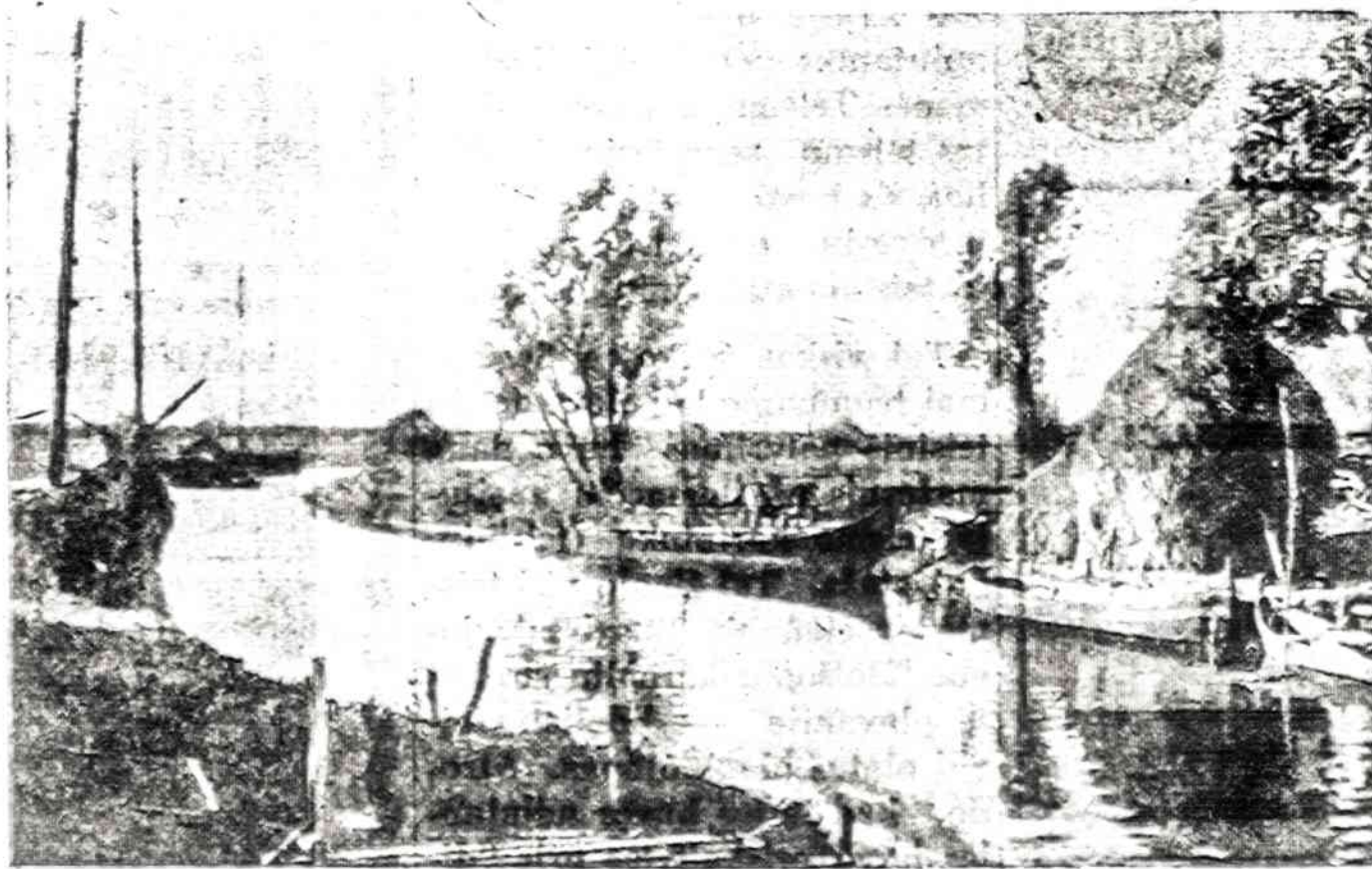
4

Seniau, kada krašte nebuvo užsimojimų lietuvininkus būtinai suvokietinti, ir vietos inteligentija liko kaimiečiams prielanki, dalis kunigų net užstodavo juos prieš valdžią. Kai kurie kunigai buvo plačiai žinomi ir mėgiami, jų tarpe Rodūnionis, Berentas bei Vitikas iš Kaukėnų, šimelpenis, Neisas iš Papeškių, Neisas iš Skaisgirių ir k., kurie nemažai parašė lietuviams bažnytinės literatūros, mokykloms vadovėlių ir pan. — Jų pavardės vokiškos kilmės. Norėdami palai kyti kunigo vietas ir per kartas čia gyvendami, jie giminiavosi su lietuviais, ir iš kraujo jau tapo daugiau lietuviams, o tik pavardė buvo likusi vokiška, arba buvo suvokietinta.

Mokyklos, kariuomenės, dalinai ir bažnyčios įta koje, gyventojai su laiku praprato vartoti dvi kalbas. Tačiau, nors ir kiek kitaip formuoti, jie liko lietuviais. O kai 19-ojo a. pabaigoje Tilžėje prasidėjo lietuvių tautinis judėjimas, ir pamarėnai atgavo pilną pastikėjamą savimi, pasiryžo prisidėti ir viešojo gyvenimo tvarkyme, organizavo savo parapiją. 1913 metais Tilžės bei Lankos rinkimų apygardoje lietuvininkai balsų dauguma išrinko savo atstovą į Prūsijos seimą (Landtag). Išrinko žinomą Gumbinės lietuvininkų draugijos steigėją ir pirmininką Dr. Vilių Steputaitį. Kartu Dr. V. Gaigalaitis Klaipėdos bei Šilutės apygardoje gavo daugumą balsų, ir taip du deputatai atstovavo lietuvininkų reikalus Prūsijos seime.

Pirmasis lietuvininkų atstovas visos Vokietijos Reichstage buvo Jonas Smalakys. Gimęs 1835 Trumpaičiuose, Lankos apskr., jis vėliau ūkininkavo Algaviškiuose prie Kaukėnų. Ten pardavęs savo dvarėlį, jis 1895 m. persikėlė į Tilžę.

Ryžtingas politinėje srityje, jau 1890 m., kartu su

Ant Lūjos upės krantų sukrauto šieno kaugės ir žvejų valtyys prie kranto.

draugais pradėjo organizuoti rinkimų organizacijas. 1898 pats buvo Klaipėdos — Šilutės apygardoje išrinktas lietuvių atstovu į Vokietijos seimą. Berlyne faikėsi savarankiai, užsirašė lietuvių ir nestojo į jokią frakciją. Tik staiga mirė 1901 metais. Jo pasekėju buvo išrinktas Klaipėdos apskr. dvarininkas Mačiulis.

Dovas Zaunius sen. (1845 — 1921) tai kitas pasižymėjęs lankininkas. Tautiniam veikimui pagyvenus, jis įsijungė į Tilžės birūtininkų eiles, 1887 tapo jos pirmininku, ir vėliau dar buvo 4 kartus išrinktas draugijai vadovauti. Z. buvo išstatytas ir kandidatu į Prūsijos seimą, tik negavo pakankamai balsų, bet sekmingai agitavo, renkant J. Smalakį, Dr. Gaigalaitį or Dr. Steputaitį.

Jo pavyzdinčiai vedamas ūkis Rokaičiuose, su išdailinto lietuviško stiliaus pastatais, buvo prasmingas,

o kartu ir patrauklus čia amžiais gyvenusių protėvių paminklas. Net ir neuorama Dr. Sauervėnas visus metus išbuvo svečiu tokioj aplinkoje. Ten jis ir sukūrė mažlietuvių himną "Lietuviais esame mes gimę"... Prieš I pas. karą daugelis ir iš D. Lietuvos yra būvoję Zaunių ūkyje, ypač po 1905 metų revoliucijos, kada bėgdami nuo caro žandarų, jie ten buvo globojami ir šelpiami kelionei toliau į Vakarus. Duktė Morta palai kydavo ryšius su išeiviais ir Amerikoje, ypač pasikeičiant Amerikos lietuvių ir tilžiškių spaudą. Vėliau naciai tuos sukaupčius kompleksus buvo vežimais išsivežę. Ir tik ministerijai įsiterpiant, dalis jų buvo atiduota VD universitetui bei Dr. J. Šauliui.

Iki tol lietuvininkų būrų tarpe nebuvo įprasta vaikų siųsti į mokslos. D. Zaunius sen. leido visus savo tris sūnus ir šešias dukras išmokyti — šeimoje būta ir veterinarių, agronomų ir gydytojų titulų. o jauniausias

sūnus Dovas, studijavęs teisę, vėliau tapo Lietuvos Užsieniečių R. ministru (1928 — 1934).

Pamario lietuvininkai ne tik sekmingai kultūrinio savo kraštą, jie darė ir svarius įnašus viešajame gyvenime. Iš jų tarpo kilę veikėjai garsėjo savo darbu, ar tai būtų sakykloje, ar mokykloje, raštijoje ar profesorių katedroje, seimo suoloje arba ir ministerio kėdėje. Visur jie liko savi.

Veikalo "Lietuviškasis Pamarys" autorius į Lankos — Labgavos aprašymą įjungė ir pietinę Neringos dalį. Kaip visame Užmarije ir čia veikia sukaupiti gražūs ir didingi gamtos elementai. Retai kur pasaulyje saulė, vėjai, vanduo, smėlis ir augmenija taip kartu vasarotojų veikia savo žaismingais kontrastais. Tokioj retenybių aplinkoje galima sutikti ir šiūpragį elnią, kuris abipus marių krantų lyg koks praamžių palikonis primena giliausią krašto senovę. Tai elnias (Elch, elk), o ne briedis, kaip dažnai klaidingai sakoma.

Retai kam iš D. Lietuvos teko arčiau pažinti pamari. Tik rudenį 1944 m. besitraukiant nuo fronto, ir kai Tilžė jau buvo rusų užimta, didesniais skaičiais lietuvių teko žygiuoti per Nemuno deltą. Jie matė tas lankų lygumas, derlingus laukus, gražias sodybas, o gal ir tas vandens reguliacijos sistemas su pylimais ir pralaidomis ir — galėjo susikalbėti lietuviškai. Gavosi tada graži patriarchališka pajauta: krašto senovės etnografinis vaizdas dar buvo nepakeistas. O kaip dabar? Deja, tikrų žinių neturime.

Tačiau kas buvo neturi būti pamišta. Autorius duoda dokumentuotai ir patrauklioje formoje vaizdų iš pamario gyvenimo. Lietuvių literatūra šituo klausimu buvo neužtenkama. H. Tamašauskas čia užpildo žymią spragą mūsų raštijoje. Ypatinai reikia vertinti knygos priede atspausdintą virš 1200 vietovardžių sąrašą, tą nepamainomą praeities liudininką.

Pabaiga

TELEF.: PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

AKTŲ, AUSŲ, NOSIES
IR GERKLĖS LIGOS

2858 W. 63rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

6449 So. Pulaski Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446
Antras ofisas —
8007 WEST 83rd PLACE
JUSTICE, ILL. Tel. 599-0500
Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA

Tel. 695-0533
Fox Valley Medical Center
860 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

2434 WEST 71st STREET
Ofisas: HEMLOCK 4-5849
Rezid.: 388-2233
OFISO VALANDOS:
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5 val.
ir šeštadieniais, 8-3 val.
ir seštat, tiksliai susitarus.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius,
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, ILL.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą seštadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2728.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA

6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neat-
siliepia, skambinti MI 3-0001.

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.

2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais,
ketvirtadieniais ir penktadieniais
nuo 8 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS

KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA

2656 WEST 63rd STREET
Val.: antradieniais, nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadieniais, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofisas: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradien., trečiadien., penktadien., 2-4 val. vak. Seštadieniais 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tumasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS

2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEMLOCK 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195
Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl
valandos skambinti telefonais 4-2123.
Jei neatsiliepia, tai telefonais GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS

Aparatai - Protezai, Med. Ban-
džai. Speciali pagalba kojoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Seštadieniais 9-1.
2850 WEST 63rd St., Chicago, ILL. 60629
Telefonai: Prospect 6-5084

Dovanos į Lietuvą ir USSR

P. Maurice Rifkin, Podarog-
gifts, Inc. ir Globe Parcel Ser-
vice, Inc. prezidentas ką tik grį-
žo iš kelionės į Sovietų Sąjungą.
Būdamas Maskvoje, jis aptarė
su Vniešposyltorgu abi jo fir-
mas liečiančius reikalus bei to-
lesnius patarnavimų pagerinim-
us teikiamus tūkstančiams tų
firmų klientų.

P. Rifkin apžiūrėjo Vniešpo-
syltorgo sandėlius ir buvo malon-
iai patenkintas didžiuliu asorti-
mentu prekių, prieinamų gau-
nantiems dovanas pagal spe-
cialius užsakymus arba pagal
Preferencinius Rublių Certifi-
katus. Tų prekių tarpe yra geriau-
sios rūšies baldų, drabužių, ka-
merų, tekstilės, šaldytuvų, tele-
vizijos imtuvų, elektrinių apy-
vokos prietaisų ir t. t.

P. Rifkinui ypač didelį įspūdį
padarė gausumas automobilių
modelių, kaip žirguli ir Moskovič
ir jis įsitikino, kad jie labai pa-
togių važiuoti. Užsakymai vyk-
domi greit, o užsakytą prekę ga-
vėję pasiekia ne vėliau kaip per
mėnesį, jei tik prie gavėjo var-
do, pavardės yra pažymėta ir tē-
vo vardas. Pavėlavimų pasitai-
ko dažniausiai tada, kai užsaky-
tojas nenurodo gavėjo tėvo var-
do.

GRADINSKAS

GRUNDIG
"4 MATAVIMŲ"
PERDAVIMAS
2512 W. 47 ST. — FR 6-1998

GUŽAUSKŲ

GELES VISOMS PROGOMS
BEVERLY-HILLS GELINČIA
2443 WEST 63rd STREET
Telefonai: PR 8-0833 ir PR 8-0834

GELININKAS

(PUTRAMENTAS)

Linksmumo arba liūdesio valandom
gražiausios gėlės ir vainikai ant-
pių papuošimui ir sezoninės
kapams gėlės.
ROY R. PETRO (PUTRAMENTAS)
5525 So. Harlem Ave. — 586-1220

PERKRAUSTYMAI

MOVING

Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų
ANTANAS VILIMAS
823 West 34 Place
Tel.: FRontier 6-1882

SOPHIE BARCUS

RADIJO ŠEIMOS VALANDOS

Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirma-
dienio iki penktadienio 11-12
val. ryto. — Seštadienį ir sek-
madienį nuo 8:30 iki 9:30 val.
ryto.

Tel.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, ILL. 60629

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Abrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų
Chicagos lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 ps. Kaina
\$8.00. Išeido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavę lietuviai, pirmos
lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos šalpos draugijos, statytos baž-
nyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48
pasauliečių chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos.
Duoti dokumentai katalikiškų, socialistinių, laisvamanų ir
kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, ban-
kai ir kt.

Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money
Orderį

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIOS
vardu ir pasiūsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, ILL. 60608

Tam tikrų pagerinimų pada-
ryta ir ryšium su siuntinių įtei-
kimu, ypač, kai siuntiniai pilnai
ir teisingai adresuoti.

Būdamas Soviet Sąjungoje,
p. Rifkinas lankė ir Vniešposyl-
torgo skyrius net tokiuose toli-
muose miestuose, kaip Taškēn-
tas, ir atrado juos irgi gerai ap-
rūpintus geriausiomis prekėmis,
gaunamomis už užsienio valiū-
tą (certifikatus) žemomis "di-
plomatiniomis" kainomis.

Podarogifits, Inc. ir Globe Par-
cel Service, Inc. centras yra 240
Fifth Avenue, New York, N. Y.
10001, o jų skyrių yra visose
Jungt. Valstybėse. Skyriai apie
čia minėtus faktus yra painfor-
muoti ir jų vedėjai mielai paaiš-
kins dovanų siuntėjams visas
smulkmenas.

A. P.
(Pr.)

ROCKFORD, ILL.

Praėjo rinkimų jomarkas

Pas mus, Amerikoje, laisvi de-
mokratiški rinkimai. Tai laisvų
žmonių teatras, suolotas be in-
cidentų. Kandidatai visi pasi-
sako, kad jie tarnaus ištikimai,
pildys žmonių norus. Išpraieities
įvykusių klaidų kritika prima-

UŽSAKYKITE DABAR TIK PER INTERTRADE EXPRESS CORP.

GERIAUSIA DOVANA
I LIETUVĄ
SPECIALAUS RUBLIO
CERTIFIKATAI

Yra geriausia Dovaną. Inter-
trade Express Corp. anksčiau
tai sakydavo, o dabar taip sako
jūsų gimines.

Su jais jūsų gimines gali gau-
ti ką tik jie nori už dalį regu-
liarios kainos. Yra tas pat kaip
jeiti į krautuvę su 100 dol. ir nu-
pirkti ten prekių už 200 ar 300
dol. netgi daugiau.

*Specialaus Rublio Certifi-
katus galima pakeisti į paprastus
rublius aukščiausiu kursu.

Pilnai garantuoti ir duoda
greičiausią patarnavimą. Certi-
fikatai yra pristatomi per 3
savaites. Specialaus Rublio
kaina yra \$2.55.

Jokių primokėjimų nėra.

Reikalaukite mūsų veltui siun-
tiam iliustruotą katalogą.

UŽSAKYKITE DABAR
UŽSAKYKITE TIK PER
INTERTRADE
EXPRESS CORP.

125 East 23rd Street
Fifth Floor
New York, N. Y. 10010
Tel. 982-1530

SVARBU DEL AUTOMOBILIŲ
GREITAS PRISTATYMAS
PILNAI GARANTUOTI

Pasirinkite iš šių naujų modelių
ZHIGULI VAZ 2101 \$3440.00
Naujausias patobulintas
Exporto modelis
ZHIGULI VAZ 2103 \$3947.00
ZHIGULI VAZ 2102 \$3795.00
Station Wagon
Exporto modelis
MOSKVITCH 412 IE \$3490.00
MOSKVITCH 408 IE \$3210.00
MOSKVITCH 426 IE \$3643.00
Station Wagon
MOSKVITCH 427 IE \$3910.00
Station Wagon
ZAPOROZHETS ZAZ 968 \$2200.00
ZAPOROZHETS ZAZ 968-E
naujas \$2353.00

Reikalaukite mūsų specialaus
Biuletėnio su automobilių pa-
veiksiais. Dėl aptarnavimo ir
devėtų drabužių ekskursantams
iš USSR taip pat reikalaukite
specialių katalogų.

Mes turime 25 metų patyrimą
šame biznyje ir daug tūkstančių
patenkintų klientų.

ma kaip pamoka, atitaisoma be
ginklų, šautuvų ir šnipų. Mūsų
Amerikos prezidentas Gerald
Ford leidosi kelionėn, sustodamas
didiesniuose miestuose, sakė kal-
bas, prašė visų piliečių balsuoti
— neužmiršti ir republikonų. Ma-
žas nuosimtis nebalsavo, bet res-
publikonų tvirtovėse daugelis
balsuotojų permainingai nusistatė
ma, atidavė savo balsus demokra-
tams. Daug naujų gubernato-
rių, senatorių demokratų išrink-
ta. Tai pamoka respublikonams,
kuriems rinkimų vajui pinigų
netruksta, tiksliai vieningumo
trūko.

Mūsų Rockfordo lietuvis Paul
Gill (Povilas Geleizis) laimėjo
Gill (Povilas Geleizis) laimėjo
rinkimus į savo seną vietą (Win-
nebago County Clark), sumušė
savo oponentą švedą Petersoną
23 tūkstančių balsų didžiūma.
Jis dirbo ir geras jo rekordas
pagalbėjo.

Pirmas Rockforde atsitikimas,
kad Ill. Gubernatorius demokra-
tas, atvyko sustiprinti demokra-
tus į mūsų Lietuvių klubą; sekm.
vakare, turėjo posėdį, vaišes ir
užkandį. Matyti mūsų Paul Gill
pasikvietė, tai Rockfordo lietu-
viams didelė garbė. Rockfordo
dienraščiai nutylėjo, gal nežino-
jo, kad susirinkę žymiausi demo-
kratai aptarė rinkimų klausimą,
bet ne už dyką, rinkimuose iš-
žymias vietas laimėjo demokratai,
už kuriuos ir mano šeima balsa-
vo.

Zvalgas

Našlių klubo veikla

Šio klubo susirinkimas įvyko
lapkričio 8 dieną, Hollywood In-
svetainė. Narių atsilankė daug.
Valdyba buvo visa, išskyrus ka-
sės globėją Gasparą Kriščiūną,
kuris serga.

Istojo nauja narė Kleofasa Mi-
liunas. Gražų raportą davė
John Jonikas, Anna Condux ir
Julia Sačauskas. Serga Sofija
Petrošius ir Barbora Bayer, ku-
ri ilgus metus daug darbavosi
klube. Nutarta jos klubo duok-
les sumokėti.

Našlių klubo šokiai įvyks lapkri-
čio 23-čią dieną, Hollywood sve-
tainėje. Komisija John Jonikas,
Anna Condux ir Valerija Mate-
lis. Naujų 1975 metų sutikimo
komisija Julia Šačauskas, An-
Condux ir John Jonikas. Nutar-
ta Kalėdų švenčių proga parem-
ti spaudą, lietuvių radijo ir ve-
teranus. Nutarta šimtą dolerių
paukoti Simui Kudirkai ir jo
šeimai. Tą sumanymą davė il-
gametė Našlių klubo pirmi-
ninkė Marijona Nebereza. Visi
nariai vienbalsiai nubalsavo su-
manymą priimti. Neatsiradus
daugiau svarstymų, buvo vaišės.

Korespondentas

Rengiasi miesto centre savaržyti automobilius

Aplinkos apsaugos įstaiga
(EPA) informuoja, kad yra da-
romi planai savaržyti automobi-
lių ir kitokių motorvežiminių
trafiką Chicago miesto centre.
Išbandymui toks savaržymas
planuojamas per ateinančių Ka-
lėdų šventes. Iš visų oro terši-
kų didžiausi teršikiai esą auto-
mobiliai. EPA sritinis adminis-
tratorius Francis T. Mayo pa-
reiškė, kad automobilių išmeta-
mų dujų kiekis yra dvigubai di-
desnis negu turėtų būti.

Kokia bus žiema

Artėjanti žiema sukelia spė-
liojimus, ar ji bus šilta ar šal-
ta. Farmeriai tam tikslui turi
savo šimtmetį Almanachą, indė-
nai spėjimus daro iš savo paty-
rimų ir savo senelių pasakojimų.
Visi kiti luomai tenkinasi profesio-
nalu oro pranešimais, kurie
nesiekia toliau kaip iki savaitga-
lio. Oro biuras teigia, kad orą
atspėti ilgesniam kai vieno mė-
nesio laikui yra neįmanoma. Dė-
siaučiai ne tik per mėnesį, bet
per šimtų metų orą nupasakoja
minėtas farmerių Almanachas.

Pagal Almanachą, Illinojuje,
aplink Chicago ypatingai, ši žie-
ma būsianti švelni, ir aukščiau
normos šilta iki kovo mėnesio
mažai sniego, nors Kalėdos bū-
siančios baltos su 3-5 colių snie-
go danga. Per sausio mėnesį
temperatūra numatoma žemiau
negu normaliai. Vasario mėnesį
vėl aukštesnė už vidutinę, snie-
go kritulių nuo 5 iki 8 colių.

Kovo mėnesį sniego pasnigsia
iki 20 colių, kovo 8 d. audra su
sniegu iki 10 colių. Paskutinis
sniegas "laukiamas" balandžio 9
ir 10 dienomis, nors esą galima,
kad snigs ir tarp gegužės 10-14
dienų. Almanachas yra 1974 me-
tų ir vienas jo spėjimas jau iš-
pildė — spalio pabaiga buvo ne-
sezoniškai šilta.

NAUJIENAS

Lietuviai taip pat perka
ir proga sužinoti tikrai per
NAUJIENAS

Susirinkimo PRANEŠIMAI

— Zarasikių Klubo metinis banke-
tas ir šokiai įvyks seštadienį, lap-
kričio 16 d. 7:30 val. vakaro Vyciu
saleje, 2450 W. 47 gatvė. Šokiams
gros Ramonio orkestras. Bus turin-
ga vakarienė. Daug fantų laimingie-
siems. Visi maloniai kviečiami atsi-
lankyti. Bilietus galima įsigyti iš
anksto pas valdybą: klubo pirmi-
ninką Petrą Blekį, skambinant H 4-7916.
Valdyba

— Zarasikių Klubo susirinkimas
įvyks gruodžio 1 d. 2 val. popiet
Hollywood saleje, 2417 West 43rd St.
Nariai malonėkite gausiai susirinkti.
Bus svarbus susirinkimas po vasaros
atostogų.
Valdyba

— Brighton Parko Lietuvių Moterų
klubo metinis šokių vakaras įvyks
seštadienį, lapkričio 16 d. Hollywood
Inn saleje, 2417 W. 43rd St. Pradžia
7 val. vak. Bus Samoskos smagus or-
kestras, skanių valgių ir gerimų.
Daug gražių dovanų. Kviečia
Valdyba ir Komisija

— Amerikos Lietuvių Piliečių Pa-
šalpos klubo mėnesinis susirinkimas
įvyks sekmadienį, lapkričio 17 d.
1:00 val. popiet Hollywood saleje.
2417 W. 43rd St. Nariai malonėkite
atsilankyti, nes yra daug svarbių rei-
kalų aptarti. Po susirinkimo bus vai-
šės.
Rožė Didžiagalviene, rašt.

"LUMEN DE LUMINE"

Dail. Mikalojaus Ivanausko
išradimo paroda

Nuo šio pirmadienio lapkričio
18 d. iki gruodžio 15 dienos mies-
to centre, Illinois Bell Main bldg.
Lobby Gallery, 225 W. Randolph
st., Chicagoje, bus lietuvių me-
nininko ir dailininko išradėjo ori-
ginalių kūrinių paroda. Lobby
Galery kasdien atidaryta nuo 7
val. ryto iki 6 val. vakaro, dar-
bo dienomis nuo pirmadienio iki
penktadienio imtinai.

Parodos eksponatai yra sukuri-
ti dailininko Ivanausko išrastu
ir išdubintu metodu, iki šiol
plačiai pagarsėjusio savo "lieps-
nos tapyba". Dabartinė paroda
pavadinta "Šviesa iš šviesos"
(Light of Light), lotyniškai Lu-
men de Lumine.

Tą meno kūrybos metodą dail.
Ivanauskas jau 1938 metais dar
nepriklausomoje Lietuvoje išra-
dęs ir išbandęs, o per tris dešimt-
tis metų jam pavyko laimėti vi-
šišką pasisekimą savo kūriniams
pritaikinti foto — cheminį pro-
cesą.

Koks tas procesas, turėsime
laiko iki gruodžio pamatyti. j p

Juodžių — žydų vienybė

Grupė įtakingų negrų ir žydų
religinių vadų pradžioje etninių
skirtumų klausimą palikti ra-
mybėje, o pradėti veikti drauge,
kur liečia socialinius ir ekonomi-
nius klausimus. Ta grupė, ku-
riai priklauso negrų kunigas
Jesse Jackson, savo įsteigtos or-
ganizacijos PUSH ("Žmonių są-
junga žmonių gelbėti") vadas,
rabinas Irwin Blank-Amerikos
sinagogų tarybos pirmininkas ir
kt.

Šiomis dienomis ta grupė iš-
dirbo savo veiklos devynių punk-
tų programą. Tų devynių punk-
tų taryba yra tokių, kaip: "Pro-
testui prieš prezidento Fordo
ekonominę politiką ateinančio
sausio mėn. 15 dieną Baltuosius
Rūmus ir Kapitolį apstatyti be-
turčiais".

Antanas M. Phillips

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNŲ

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET REpublic 7-1213
2314 WEST 23rd PLACE Virginea 7-6672
11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RUDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Aš pritraukiau juos žmoniškėmis virvėmis, meilės ryšiais".
Oze. 11:4.

Meilė yra pagrindinis Biblijos tonas. Joje taip pat randasi perspėji-
mai ir pažadai, pareiškimai ir apreiškimai teisingumo ir gailėtingumo.
Jeigu Dievo charakteryje nebūtų gailėtingumo ir meilės jo teisingumo
suminkštinimui, tai būtų nelaimingi beveik visi jo pavaldiniai. Dievo iš-
mintis, teisingumas, meilė ir galybė visada veikia tvarkingai ir sutartinai.
Todel visi, kurie pažįsta Dievą, noromis myli ir gerbia jį. Didysis mūsų
Mokytojas yra pasakęs: "Niekas negali ateiti pas mane, jeigu jo nepatrauks
Tėvas, kuris mane atsiuntė". Ir vėl: "Kai būsiu pakeltas nuo žemės, visus
patrauksiu prie savęs". (Jono 6:44; 12:32). Visų patraukimas prie Jėzaus
įvyks jam karaliaujant Tūkstantmečiame amžiuje.

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYTOJAS, gausite
nemokamai, jei parašysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telefonai: GROvehill 6-2345-6

1416 So. 50th Ave., Cicero
Telefonai: TOWnhall 3-2108-5

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

Laidotuvių Direktorai MAŽEIK & EVANS

6345 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS

AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAISON VISTA

REpublic 7-3600 REpublic 7-3601

EUDEIKIS

GAIDAS - DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

ANTANAS M. PHILLIPS

John E. Pakel aukštose pareigose

Marquette Manor Prekybos Rūmų organizacija paminėjo ketvirtąjį šimtmečio savo veiklos bei darbuotės sukaktuvę ir jas iškilmingai atšventė lapkričio 10 d. puošnioje Sheraton Inn salėje, prie 93-čios ir Cicero Ave. Ta proga buvo įvesdinta į pareigas naujoji organizacijos valdyba.

Marquette Manor Chamber of Commerce prezidentu išrinktas jaunas ir gabus John E. Pakel. Jis tas pareigas eina jau antrus metus. Kiti pareigūnai yra šie: John Evans Jr., 1-sis viceprez-

dentas, George Connolly — 2-sis ir Eileen Pikel — 3-ji viceprezidentė. Kitoms svarbioms pareigoms yra išrinkti: Lawrence Schaefer, dr. John Gardner, Lorraine Seidel ir adv. Charles P. Kal. Ponios — Eileen Pikel ir Philomena Pakel labai puikiai tą banketą parengė.

Jaunasis J. E. Pakel, kaip Chicago Taupymo ir Skolinimo b-vės vykdomasis viceprezidentas ir direktorius, savo veiklumą seką tėvo John Jr. ir senelio John Pakel Sr. pėdomis ir daug padeda bei palengvina darbą savo mamytei Philomenai D. Pakel, tos bendrovės prezidentei.

Ta proga noriu priminti, kad dabar kiekvienas Chicago Taupymo ir Skolinimo bendrovės taupytojas yra apdraustas iki keturių tūkstančių dolerių Federalinės valdžios įstaigoje.

W. B. Sebastian

Nespėjo plėšiką paleisti kaip jis vėl apiplėšė

John Myles, 29, pasodintas į kalėjimą už aštuonių mėnesių bėgį padarytus 10 apiplėšimų, buvo už užstatą paleistas į laisvę, dabar vėl ieškomas už vie- nuoliktą apiplėšimą, padarytą jį iš kalėjimo paleidus. Jam teisė- jas buvo paskyres \$25,000 už-

statą, bet grynais pinigais už- stato įnešti reikia tik dešimtąjį nuošimtį. Tokiu būdu įmokėjęs \$2,500 Nyles buvo paleistas.

TRUMPAI

— Dana Sudžiūtė iš Cicero apylinkės gavo Amerikos pilie- tybę.

— Vitas Markus tarnauja Ci- cero miesto policijos departa- mente patrulio pareigose.

— Inž. Aleksandras J. Chapli- kas, S.L.A. viceprezidentas, visuo- menės veikėjas ir lietuviškos spaudos bei bendrų darbų rėmė- jas, palaikydamas Amerikos lie- tuvių papročius ir puoselėda- mas geras santykius bei tarp- savio draugystės ryšius, užsakė vieneriems metams Naujienas Juozui Krasinskiui, gyv. Wor- cester, Mass. Naujienų vadovybė, dėkodama A. J. Chaplikui už dėmesį lietuviškai spaudai ir prenumeratos pirkimą, dova- nai bei už prasmingą ir samo- ningą draugystės išreikimą, siūnia sveikinimus ir geras lin- kėjimus naujam skaitytojui p. J. Krasinskiui.

— Ponia Ona Isbach, Los Angeles, Calif., kiekvienais me- tais paremia Naujienas. Šiomis dienomis oro paštui ji atsiuntė laišką su gerais linkėjimais, 8 dol. dovaną vėjui ir padėką ko- respondentams bei bendradar- biams už jų puikius bei nau- dingus straipsnius.

— Z. Pulianauskas, Hamilton, Ont., Canada, tarp kita ko taip rašo: "Nuo prenumeratos likę keli doleriai skiriami Naujie- nomis vėjui proga. Esu senas dypukas ir Naujienų skaityto- jas. Man patinka, kad jos ne- sigaili tiesos žodžių lygiai iš- kairės ir iš dešinės. Linkiu ge- ros sekmes redaktoriams ir vi- sam personalui šiame sunkia- me darbe". Naujienų vadovybė dėkoja už palankų pareiškimą ir 6 dol. dovaną.

— Rochesterio Jaunimo Teat- ro grupė dalyvaus 3-me teatro festivalyje Chicago Jaunimo centre su Vinco Kudirkos "Vir- šininkų" sceniniu pastatymu. Vaidins K. Sabalytė, T. Klimas, J. Laukaitis, K. Saladzius ir B. Petrauskas. Scenai paruošė J. Jankus, režisuoja Andrius Cie- minis. Festivalis bus Padėkos dienos savaitgalį.

— Prof. Dr. Petras Jonikas rašo lietuvių kalbos istoriją taip pat ruošia spaudai mirusio prof. Antano Salio raštus, kalbos ir kalbotyros klausimais. Abu vei- kalai yra svarbūs liuanistikos mokslui.

— Bronius Taoras iš Pitts- burgo baigė teisų mokslus dak- taro laipsniu Cleveland universi- tete.

**NAMŲ ĮKAINAVIMAS
NEMOKAMAI**
Turime pirkėjus.
J. BACEVICIUS
Tel. 778-2233

**AL. IR IGINAS
TASISOME
VISOKIUS AUTOMOBILIUS**
Greitas ir sažiningas darbas,
kaina nebrangi.
Telefonuoti 778-9533 — TEXACO
58-tos ir Western Avenue kampas

**PUSMEČIUI 56 DOLERIAI
(10/20/5/UM)**
Pensininkams automobilių
APDRAUDA
Amžius 62—80
J. BACEVICIUS 778-2233

**LIETUVIS
DAŽYTOJAS**
4612 S. Paulina St.
(Town of Lake)
Daro namus iš lauko ir iš vidaus.
Darbas garantuotas.
Nuo 5 iki 8 val. vak.
skambinti YA 7-0107
STASYS ŠAKINIS

teto John Marshall Teisių mo- kykloje. Dirba adv. A. Širvačio įstaigoje, Klevelando Lietuvių namuose. Dr. B. Taoras buvo veiklus lietuvių studentų ir jau- nimo organizacijose bei dar- buose.

— Stasys Tikuišis, Rockford, Ill., pratęsdamas prenumeratą, kartu su gerais linkėjimais, at- siuntė Naujienų paraišai 8 dol. Naujienų vadovybė nuoširdžiai dėkoja visiems rėmėjams už dovanas, platintojams už pas- tangas, o naujiems skaityto- jams už dėmesį. Visi skaityto- jai prašomi remti Naujienas ir jas platinti, darant pastangas rasti bent po vieną naują skai- tytoją. Visi lietuviai yra kvie- čiami susipažinti su Naujieno- mis ir pareikšti savo asmeniš- ką nuomonę jas užsisakant. Jos yra siunčiamos susipažinimui vieną savaitę nemokamai.

— Dr. Stasys Jankauskas, knygos "Veterinarinė Medicina Nepriklausomoje Lietuvoje" au- torius, pakviestas į Lietuvos Ve- terinarijos gydytojų draugijos valdybą specialioms uždavi- niams vykdyti. (Pr.)

— Lorene Samoškaitė gyv. Brighton Parko apylinkėje, lai- mėjo konkursinę premiją už menišką plakatą taupymo te- momis 3 ir 4 skyriaus grupėje iš Standard Federal Taupymo b-vės. Viceprez. ir ižd. Antho- ny Sirtautas įteikė premijas 15-kai jaunųjų menininkų ir būsimų taupytojų.

— Dail. Miko Šileikio darbų paroda atidaroma rytoj, lapkri- čio 17 d. 3:30 val. Balzeko Lie- tuvių kultūros muziejuje.

— Vydas J. Juškelis iš Brigh- ton Parko apylinkės studijuoja mechaninę inžineriją Illinois Technologijos institute. Jis mo- kosi St. Rita aukšt. mokykloje ir visą laiką buvo vienu iš ge- riausių ir pavydingiausių mo- kinių. Dabar ten tokiu yra Al- girdas Valinskas, konkursinės Merit stipendijos pusiau-fina- listas.

— Ponia Elzbieta Draugalis, ilgametė veikėja ir šiaurinės miesto apylinkės gyventoja, ren- giasi vykti ir nuolat gyventi pas savo mielą dukterį Aldoną Edi- nos apylinkėje, Minnesotos val- stijoje. Ponia Elzbieta Naujie- nas skaito nuo 1920 m. ir nuo- latos jas remia.

— L. Reivydas, Los Angeles, Cal., platinimo vėjais proga susipažino su Naujienomis ir įvertindamas jų pastangas, už- sisakė vieneriems metams, pri- dėdamas 3 dol. dovaną. Naujie- nų vadovybė nuoširdžiai dėkoja naujam skaitytojui p. L. Reivy- dui už dėmesį ir už paramą, taip pat taria padėkos žodžius pla- tintojams, kurie supažindina su Naujienomis savo artimuo- sius bei kaimynus ir padaro tei- giamos įtakos.

— Jonas Drevin Jr. iš Mar- quette Parko apylinkės laimė- jo Naujienų prenumeratą, ku- rią paskyrė rėmėjai Helen ir Jonas Jokuboniai. Jo tėvas J. Drevin Sr., dabar esantis poilsio ir slaugymo sanatorijoje, yra ilgametis Naujienų skai- tytojas. Sveikindami naują skai- tytoją J. Dreviną, nuoširdžiai dėkojame H. ir J. Jokuboniams už originalų būdą platinti Nau- jienas.

— Chicago Jūrų šaulių kuo- pa, užbaigusi laimingai praėjusios vasaros plaukiojimo sezoną ir sutvarkiusi savo laivą žiemo- jimui, š. m. lapkričio mėn. 23 d., šeštadienį, Vyčių salėje rengia linksmą

**PLAUKIOJIMO SEZONO
UŽBAIGIMO BALIJŲ**
Gros nuotaikingas ir vis garsė- jantis P. Kivėno 5 asmenų or- kestras, įvyks priziniai šokiai, gausūs laimėjimai ir gera šilta vakarienė. Visuomenė prašoma gausiai atsilankyti.
Klubo Valdyba
(Pr.)

HELP WANTED — MALE Darbininkų Reikia

DIE MAKERS EXPERIENCED

For small Progressive Dies and Auto- mated equipment. Top pay. 10 years experience required. Paid vacations, holidays, hospitalization and pension plan.

**CERZEL TOOL &
ENGINEERING CO., INC.**
2740 So. 21st AVE.
BROADVIEW, ILL.
344-2891

HELP WANTED — FEMALE Darbininkų Reikia

**WORKING MOTHER
NEEDS RELIABLE WOMAN**
to care for two school age children & to clean large 3rd floor apt. 7:30 A.M. to 5:30 P.M. Monday through Fri. Wed. afternoon off. References. South Evanston. English necessary. 475-3508 after 6 P.M.

**CHILD CARE AND LIGHT
HOUSEKEEPING**
Live in. 3 children. 2 with speech diff. Your speech must be clear and distinct. Own room and TV in Win- netka location. References preferred. Excellent salary. Need a person? Call 649-4753

**WAITRESSES
AND COCKTAIL WAITRESSES**
No experience necessary.
McCormick Place, Drury Lane
Theater.
Call HEDY 791-6102

LIVE IN HOUSEKEEPER
for family of 5 — Northbrook area. Duties are: some cooking, cleaning and able to drive. 5 day week. Own room, bath and TV. English neces- sary. References.
Top salary.
273-4570 — PEGGY.

RENTING IN GENERAL Nuomos

**MARQUETTE PARKE
ISNUOMOJAMAS MIEGAMAS KAM-
BARYS** su virtuvės privilegijomis vi- resnio amžiaus vyrai. Skambinti tel. 434-7174.

VYRAS IESKO APSTATYTO BUTO
Bridgeporte su vonia ir atskiru įėj- mu. Skambinti po 7 val. vak.
Tel.: 326-3252

**ISNUOMOJAMAS 4 KAMBA-
RIŲ BUTAS.** Tel. PR 8-3231.

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

**PARDAVINEJŲ ASTROLOGIJOS IR
OKULTIZMO KNYGAS**
ir duodu patarimus kasdien nuo 3:30 po pietų iki 7:00 val. vakaro, o šešta- dieniais nuo 11:00 val. ryto iki 7:00 val. vak.

Panelė ELINORA JAKSTO.
2517 WEST 71 ST., CHICAGO, ILL.
TEL. 471-1262.

♦ **Elektros įvedimai, pataisy-
mai.** Turiu Chicago miesto lei- dimą. Dirbu ir užmiesčiuose. Dirbu greit, garantuoti ir saži- ningai.

Klaudijus Pumputis,
4358 So. Washtenaw Ave.
Tel. 927-3559. (Pr.)

♦ **Rašomosios mašinėlės lie-
tuvišku raidynu, visom kal-
bom ir gaidoms, visuose mode-
liuose gaunamos Chicagoje: die-
nų LU 5-9500, ir vakarais pas A.
Daugirdą tel. 476-7399 arba tie-
siai iš SPARTA Savininko: J. L.
Giedraitis, 10 Barry Dr., E.
Northport, N. Y. 11731. (Pr.)**

♦ **Kalėdiniai Oro Pašto Siun-
tiniai į Lietuvą, iš labiausiai
pageidaujamy prekių, kaina ir
vertė atsižvelgiant į klientų pa-
geidavimus. Dabar siunčiami iš
V. Zukausko ir M. Noreikienės
Package Express siuntimo įstai-
gos Marquette Parke, 2608 W.
69 St., Chicago, Ill. 60629. (Tarp
Rockwell ir Talman Ave.). Tel.
WA 5-2787. (Pr.)**

"PRAEITIS APYBRAIZOS"
Jono Valaičio knyga galima gauti
knygų parduomo vietose arba tiesiog
iš autoriaus adresu: Jonas Valaitis,
1822 So. 49 Ave., Cicero, Ill., 60650,
Tel. 652-3012. Knyga 288 psl., kaina
su siuntimu — 5.25 dol.

Iš Jono Valaičio galima gauti ir kny-
gą "Šimtas Pasakėčių" (krylovinių
pagal Ezopą ir Lafonteną). Geriausia
dovana jaunuimui ir visiems — 210 psl.,
gausiai iliustruota, kaina su siuntimu
tikiai 3.75 dol. (Pr.)

**REMKITE TUOS BIZNIERIUS,
KURIE GARSINASI
"NAUJIENOSE"**

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAIS
IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAMS

DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS, PARDAVIMAS — VALDYMAS —
NOTARIATAS — VERTIMAI

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVICIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

DIDELIS SKLYPAS: 5 kamb. bun-
galow, 63 ir Whipple. Retas pirkiny-
s nebrangiai.

2 PO 6 SU 3 MIEGAMAIS. Švarus,
geras, teisinga kaina. Marquette Pa-
ke. Puiki proga lietuviui.
4 PO 5 ANT 40' sklypo Marquette
Parko apyl. Naujas šildymas. Reikia
sutvarkyti palikimą.
PENKI BUTAI IR 2 BIZNIO PATAL-
POS. Gražus namas Marquette Parko
centre. Palikimas — reikia skubiai
parduoti.

SIMAITIS REALTY
Tel. 436-7878

2951 W. 63rd St. (prie Sacramento)

GROŽIUI IR MEILEI NAMAS

Labai patrauklus ir geras 5 1/2 kam-
barių mūras su 3 patogiais miegama-
isiais, reto patogumo virtuvės ir val-
gomosios kombinacija. Visas na-
mas yra su oro vėsinimo sistema.
Aluminiujus plokštėmis apkalta ga-
ražas su radijo bangomis atidaromo-
mis durimis. Taisomasis išklotas beis-
mantas, visur nepaprastai švaru, visur
puikiai išrengimai ir visa tai už bar-
gano kainą. Paskubėkite.
Skambinkite stebukladariui.
Kambinkite MICHAEL'S dabar.
Kalbame lietuviškai.
254-8500

**HOT SPRINGS, ARKANSAS
LOYD REAL ESTATE**

624 PARK AVE. 501 — 623-4446
Retirement Homes, in the middle
twenties and up. Views include moun-
tains, valleys and lakes.
Some close to everything.

LOMBARD — OPEN HOUSE
SUNDAY 1 TO 5.
500 N. Westwood (North Ave.) to
Addison Rd. south to Sunset, west
on Sunset to Westwood. New raised
ranch 3 to 5 bdrms., 2 1/2 baths, ap-
pliance kitchen, fin. bsmt. Possible
related living. By builder
509-5043 or 247-0842

NAMAS SU TAVERNA

Kampinis Archer ir Lockwood Ave.
namas su taverna ir nedidele sale
1-me aukšte, taip pat 6 moderniais
kambariais 2-me aukšte. Tai puikiau-
sia ir geriausia vieta tapti sėkmingu
biznieriui ir laimėti gyvenimo kovą už
savo šeimos gerbuvį. Todėl atsiliep-
kite ir laimės beldimais.
Skambinkite stebukladariui.
Skambinkite MICHAEL'S dabar.
Kalbame lietuviškai.
254-8500

♦ **Padėkos Dienai artėjant ir
prisimenant savo geradėjus, gi-
mines, draugus ir pažįstamus,**
arti ar toli gyvenančius, pasiū-
skite jiems prasmingiausią ir tin-
kamiausią dovaną — Naujienas.
Lai jūsų užsakytos Naujienos
aplanko jums brangiausių asme-
nių, lai giminystės ir draugys-
tės ryšiai neišblėsta, bet bujoja,
lai lietuviška spauda būna
nuolatiniu ryšiniu. Užsaky-
ti galima laiškų prisijungiant
adresa ir čekį arba skambinant
telefonu 421-6100, nurodant ad-
resą ir prašyti atsiųsti sąskaitą.

HOME INSURANCE

Call: Frank Zapolski
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGYBĖS
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Tel.: Republic 7-1941

**JEI "NAUJIENAS" TU
SKAITYSI, TAI IR KITAM
PASKAKYSI, KAD JOS RASO
TIKRA TIESA — SKI EIDŽIA
SVIESĄ**

KAI NORITE SEDEVŲ

2 BUTŲ 18 METU MŪRAS, tviska
iš lauko ir vidų. Arti Maria High,
\$34,000.
3 BUTŲ OCTAGON originalas, mo-
dernus vidų. 3 auto mūro garažas,
gražiam Marquette Parke. \$46,500.
2 BUTŲ MŪRAS, nauji 2 gazu šil-
dymai, garažas. Arti mūsų. Laisvas
už \$32,000.
2 BUTŲ MŪRAS, 2x5, atskiri šil-
dymai. Prie parko. \$26,000.
10 BUTŲ MŪRAS, naujas gazu šil-
dymas, alum. langai, 60 pėdų lotas, 2
auto mūro garažas, virš \$17,000 pa-
jamu. Arti mūsų. \$77,000.
MEDINIS APKALTAS 2 butų šva-
rus namas, naujas gazu šildymas, 55
pėdų lotas, garažas. Marquette Parke.
\$13,500.

DIDELIS 5 KAMBARIŲ OCTAGON
mūras, kabinetu virtuvė, naujas gazu
šildymas, garažas. Prie "Paramos".
\$22,500.
3 BUTŲ MŪRAS ir 2 auto garažas.
Arti vienuolyno. \$30,000.
4 1/2 KAMBARIŲ 16 m. mūras ir ga-
ražas. Našlė atiduoda už \$15,000.
2 BUTŲ MŪRAS ir 3 kambariai
bensmante, garažas, arti mūsų ofiso.
\$28,500.
5 KAMBARIŲ CAPE COD. Alum.
langai, karpetai. Sausas beismantas,
50' lotas. 2 auto garažas. Turim raktą.
Arti mūsų. \$22,000.

**VALDIS
REAL ESTATE**

7051 So. Washtenaw Ave. RE 7-7200

**BUTŲ NUOMAVIMAS, IVARČS
DRAUDIMAI NAMŲ IR NEKILNO-
JAMO TURTO PIRKIMAS - PAR-
DAVIMAS.**

BALYS RUDRAITIS

BUD'S REAL ESTATE
4369 ARCHER AVE., CHICAGO
TEL. — 254-5554

BUILDERS AND CONTRACTORS
Namų Statyba ir Remontas

HEATING CONTRACTOR
Irengiu mieste ir užmiesčių naujus ir
perstatau senus visų rūšių namo ap-
šildymo, pečius, air-conditioning, van-
dens boilerius ir šilumos rines (gutters).
Dirbu greit, sažiningai ir garantuotai.
DOMAS ZUKAUSKAS
4444 SO. WESTERN AVE.
Chicago, Ill. 60609. Tel. VI 7-3447

DĖMESIO

62—80 M. AMŽIAUS VAIKUOTOJAI
Tiktai \$112 metams automobilio
Liability apdraudimas.
Kreipitis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
523-8775

M. A. ŠIMKUS
Real Estate, Notary Public.
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7450
Beto daromi ir liudijami vertimai,
pildomi pilietybės pareiškimai ir
kitoki blankai.

**Siuntiniai į Lietuvą
ir kitus kraštus**

P. NEDZINSKAS, 4065 Archer Ave.
Chicago, Ill. 60632 Tel. YA 7-5980

TERRA

Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos
visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

A. G. AUTO REBUILDERS

Čia automobiliai išlyginami ir nuda-
žomi. Darbas atliekamas sažiningai
ir gerai, prityrusi darbininkų.
Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbauskas, sav.